

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 137.
1939. június 21., szerda.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradi Közlöny. Inreg. în Reg. Publ. Perioadice sub No. 10/1—1938. Trbf. Arad.

Molotov elé terjesztették az új angol javaslatokat

Ezek szerint Anglia eleget tesz a balti-államokra vonatkozó követeléseknek — Halifax a londoni japán nagykövettel tanácskozott

Lengyelország továbbra is kitart eredeti álláspontja mellett

A világpolitika alakulásának legújabb eseménye, hogy — minden bizonnyal a távolkeleti helyzet hatása alatt — London újabb javaslatot terjesztett Moszkva elé és az északaj jelentések szerint ezek a javaslatok már hajlandók teljesíteni Moszkvának a Balti-államok garantálásával kapcsolatos követeléseit. A tárgyalásoknak erről a részéről részletes jelentések még nem érkeztek és a távirati irodák mindössze annyit szögeznek le, hogy „az elvi megállapodás biztosra vehető”.

Ugyanekkor a tiencsini konfliktus ügyében két jelentőségteljes esemény történt. A közvetlenül érdekelt két nagyhatalom: Japán és Anglia kormánya közvetlen tárgyalásokat kezdett egymással. Az említett tárgyalások alkalmával Halifax lord bejelentette, hogy Anglia szükség esetén megkezdheti Japán ellen a gazdasági szankciókat. A helyzet bizonyos enyhüléséhez vezet előreláthatólag az, hogy az Egyesült-Államok hajlandó a konfliktus ügyében a közvetítő szerepét vállalni.

A danzigi kérdés szempontjából nagyfontosságú esemény, hogy XII. Pius pápa szerdán kihallgatáson fogadja a varsói nunciust, aki részletesen tájékoztatja a Szentatyát a danzigi helyzetről.

A külpolitika legújabb eseményeiről egyébként alábbi jelentéseink számolnak be:

I.

A moszkvai tárgyalások

Az elvi megállapodás kilátásai...

London. (Rador.) A Daily Express és a Daily Mail szerint

az új javaslatokat már elküldték Moszkvába és azokat nyomban Molotov elé terjesztették. Az elvi megállapodás megkötése most már bizonyos. Ezek az új javaslatok ki fogják elégíteni a Szovjetnek a Balti államokra vonatkozó kívánságait és el fognak oszlatni minden félreértést, ami fennállhat a szovjet miniszterek részéről az angolok őszinteségét illetően.

Páris. (Rador.) A párisi lapok megállapítják, hogy a tiencsini konfliktusnak az lesz a következménye, hogy meggyorsítják a háromhatalmi szerződés megkötését, amelynek ügyében most folynak a tárgyalások Moszkvában. Az Epoque szerint a londoni tőzsdén a hangulat jó volt, az értékek legnagyobb része már emelkedést ért el. Ennek az a magyarázata, hogy híre terjedt miszerint

az angol kormány elhatározta, hogy távolkeleti érdekeit megvédelmezi, másrészt pedig a francia—angol—szovjet egyezmény aláírása rövidesen megtörténik.

Az Oeuvre hasonló értesüléseket közöl, melyek a külügyi hivataltól származnak és amelyek arról számolnak be, hogy

a háromhatalmi egyezmény megkötése befejezett tény és Londonban számolnak azzal, hogy Moszkva minden kívánságának eleget tesznek.

A Jour rámutat arra, hogy Anglia leszögezte magatartását a tiencsini konfliktus ügyében. Hajlandó hozzájárulni a helyi incidens megvizsgálásához, de azokat a japán követeléseket, melyek arra irányulnak, hogy Anglia változtassa meg távolkeleti politikáját, a leghatározottabban elutasítja az angol kormány és ezen a téren sem miféle tárgyalásokat kezdeményezni nem fog, sőt

szükség esetén a megtorlás eszközeihez nyúl.

Hull nyilatkozatát a tiencsini kérdésben megelégedéssel vették tudomásul. A Newyork Times

követeli, hogy Amerika kínai érdekeit a japánok tartsák tiszteletben.

Más forrásból származó jelentések szerint az angol—szovjet tárgyalások állása körül az európai nagyhatalmak körében továbbra is a legnagyobb bizonytalanság uralkodik. A Jour című francia lap értesülése szerint a Szovjetunió hajlandó lemondani arról, hogy a Balti államokat a szerződésben megemlítsék, illetve felsorolják azok között az államok között, amelyek a demokráta nagyhatalmak biztosítékát élvezik. Ezzel szemben fenntartja magának azt a jogot, hogy amennyiben a helyzet úgy kívánja meg, úgy saját belátása szerint katonai lépéseket tegyen a Balti államok felé. Ezzel szemben angol részről nem hajlandók a Szovjetunióknak segítséget nyújtani ilyen önálló európai lépéshez.

Az angol lapok ennek ellenére optimizmussal itélik meg a helyzet várható alakulását. A Daily Mail megbízható helyről azt az értesülést közli, hogy

Strang utasítást kapott az angol kormánytól, hogy gyorsítsa meg a tárgyalások menetét. Az angol kormánynak ez az intézkedése összefüggésben áll a távolkeleti eseményekkel.

A Deutsche Dienst ezzel szemben arra az álláspontra helyezkedik, hogy Chamberlain legutóbbi alsóházi nyilatkozata megmutatta, hogy

II.

A japán-angol konfliktus

Amerika közvetít Anglia és Japán között

Tokio. (Rador.) Itagaki tábornok, hadügyminiszter és Arita külügyminiszter kedd reggel hosszabb megbeszélést folytattak, amelynek során megvitatták az európai helyzetet, amely a tiencsini események következtében előállott. A délelőtt folyamán minisztertanács volt, itt Arita külügyminiszter ismertette a tiencsini eseményeket, majd

a francia—japán kereskedelmi kapcsolatok újra rendezésére vonatkozólag tett javaslatot.

A Nyiaki című lap azt írja, hogy Japánnak fe-

a Moszkvával való tárgyalások nem haladnak biztonságos irányban.

Berlin. (Rador.) A Deutsche Dienst a moszkvai tárgyalások nehézségeiről ír. Ezek a nehézségek a távolkeleti érdekek garanciájával függnek össze. Berlin és Róma szerint a Balti államoknak nyújtandó biztosítékok csak másodrendű fontosságúak és Moszkva nyomást fejt ki abban a tekintetben, hogy segítséget biztosíthasson magának a Japánnal való háború esetére is. A tiencsini komplikációkkal kapcsolatban most Anglia rendkívül kényes helyzetbe került.

Ha elfogadja Sztalin kívánságait, úgy kikérülhetetlen a konfliktus Japánnal, másrészt pedig a Szovjet semmiféle gyakorlati segítséget nem nyújthatna Angliának a Távolkeleten.

London. (Rador.) A Havas jelenti: Angol hivatalos körökben erősen cáfolják azt a hírt, mintha a megkötendő angol—szovjet egyezményt a Távolkeletre is kiterjesztenék.

Párisi jelentés arról számol be, hogy az angol—francia—orosz tárgyalásokat kiterjesztik, mégpedig olyképen, hogy a francia—angol garanciák biztosítják Oroszország nyugati határát, míg ezzel szemben Oroszország együttműködik a Távolkeleten Angliával és Franciaországgal.

Ezeknek a szélesebbkörű tárgyalásoknak lefolytatására a moszkvai angol és francia nagykövetek már felhatalmazást is kértek.

Az angol kormány nem adott utasítást a tárgyalások meggyorsítására

London. Hivatalosan jelentik, hogy ellentétben a külföldi lapok híradásaival, az angol kormány nem adott utasítást moszkvai követének a tárgyalások meggyorsítására.

Hároméves katonai szolgálat Franciaországban

Páris. A francia kormány november 30-ig szóló teljhatalmát arra fogja felhasználni, hogy a kötelező katonai szolgálatot három évre emelje fel. A minisztertanács legutóbb elhatározta, hogy az elbocsájtásra kerülő korosztályokat fegyverben tartja és az új korosztályokat csak szeptember végén és október elején hívja fegyverbe.

Berlin. A Deutsche Dienst foglalkozik Chamberlain miniszterelnök legutóbbi beszédével. A lap a következőket írja:

— Szomorú, hogy a Balti-államok jó hírnevével mennyire visszaélnek. Nem szabad elfeleltetni, hogyha Anglia a Balti-államokkal szemben támogatja a Szovjetunió kívánságait, ugy ennek a távolkeleti politikára is kihatása lesz, mert a Szovjetunió kormánya azt is meg fogja kívánni, hogy Orosz—japán konfliktus esetén Anglia támogassa a Szovjetunió célkitűzéseit.

Tokiói jelentés szerint Japán körökben úgy tudják, hogy Csang-Kaj-Sek marsall rövidesen Moszkvába utazik, ahol fontos tanácskozással folytat.

a Tientsin körül huzódó drótlakadályok hétfő este óta magasfeszültségű villamos drámmal vannak feltöltve.

A japán sajtó továbbra is hosszú cikkekben foglalkozik a tiencsini eseményekkel. A Miao című lap hangsúlyozza, hogy amennyiben Anglia továbbra is folytatni fogja Japánellenes politikáját, úgy az engedményes területek ügyét könnyen el lehet intézni, mert egyszerűen meg kell szüntetni az engedményeket.

A Kokumi című lap szerint Japán készen áll arra is, hogy további angol lépésre felvegye az elébe dobott keztyűt.

Csungkingből jelentik: A Reuter Iroda közli, hogy jólétesült kínai körök szerint

Japán rövidesen kísérleteket tesz a Kinával kötendő megállapodás érdekében.

Kínai körökben nem tartják valószínűnek, hogy Japán feltételei elfogadhatók lennének. Arra az esetre, ha Tokió közeledési kísérletét visszautasítanák,

az ősszel olyan nagyarányú katonai támadásra kerülne sor, amely páratlan lenne a japán-kínai háború eddigi történetében. (Rador.)

Páris. Francia politikai körökben remélik, hogy Chamberlain legutóbbi kijelentése mérséklően hatott a japán kormányra. Bár a beszéd erélyes volt, mégis nyitva maradt az út a megegyezés számára. Az amerikai külügyminiszter tegnap kijelentette, hogy

Amerika csak közvetítő szerepet vállalhat a távolkeleti konfliktus ügyében.

Az amerikai kormány csak azért helyezkedett távolkodó magatartás álláspontjára, hogy ezzel dokumentálja döntőbírói ténykedésre való alkalmasságát. A tokiói amerikai nagykövet már felajánlotta, hogy

az Egyesült-Államok kormánya elvállalja a közvetítést a tiencsini engedményes területen keletkező konfliktus ügyében.

Genaut amerikai tengernagy már meg is érkezett Tientsinbe és ő lenne a kijelölt döntőbíró.

Halifax külügyminiszter kedden tegnap hozzászólt a londoni japán nagykövetet,

akkal hosszasan tanácskozott a távolkeleti helyzet ügyében. Az ostromzár alatt lévő területeken egyre nő az élelmiszerhiány. A japán katonaság a legszigorúbban végrehajtja a vonatkozó rendelkezéseket. Kulangsu területén különösen tragikus méreteket öltött az élelmiszerek hiánya. A hatóságok több halált béreltek, hogy a tiencsini angol negyedben rekedt lakosság egy részét el tudják szállítani.

Az angol ellenintézkedések

Párisból jelentik: A Matin értesülése szerint Anglia a távolkeleti konfliktus elintézése ügyében erélyes intézkedéseket kíván életbe léptetni.

A lap tudni véli, hogy az angol kormány a japánnal fenntartott diplomáciai viszony megszakításától sem riad vissza.

Sanghaiból jelentik: A Domei távirati iroda közli, hogy hét kínai revolverből sortűzet adott arra az épületre, amelyben a Forling Leader című kínai újság szerkesztősége dolgozik, majd amikor rendőrség érkezett a helyszínre, a kínai merénylők bombát dobtak a karhatalom embereire. Emberáldozatot követelt a merénylet. A város egy másik részében ismeretlen tettes revolverral rálőtt a Chimbao című kínai lap szerkesztőjére, akit megsebesített.

A japán tengerészeti miniszter lehetségesnek látja a békés megoldást

A japán hatóságok élehangja jegyzékben tiltakoztak a sanghaji angol tengerészeti hatóságoknál amiatt, hogy a Scarab nevű angol ágyunaszó, amely Uhunál erőszakkal szállított árukat partra, gépfegyverrel lőtt a japán tisztokra és katonákra, amikor ezek az áru partraszállítását meg akarták akadályozni.

A távolkeleti angol-japán feszültség változatlanul fennáll, azonban Japán részről békülékenyebb hangok hallatszanak. A japán tengerészeti miniszter kijelentette az újságíróknak, hogy lehetségesnek látja a békés megegyezést a tiencsini és kulangsu esetében. Japán és a nyugati nagyhatalmak között lényegileg felfogásbeli különbségekről van szó. A Singaporemában csütörtökön kezdődő angol-francia tengerészeti megbeszélések lefolyását Japán teljes nyugalommal szemléli és ezt a nyugalomát nem fogja elveszíteni akkor se, ha a nagyhatalmak között tengerészeti szerződés jön létre.

A Kokumin Sinbun című japán lap úgy tudja, hogy Japán hivatalos körök véleménye szerint Angliának le kell mondania Hongkongról Kína javára. Felvetődött az a gondolat is, hogy Kína vásárolja vissza Honkongot az angoloktól, annál is inkább, mivel a japán zárlat miatt Honkong elvesztette kereskedelmi fontosságának nagyrészét.

Az angol főkonzulnak tegnap tudomására adták, hogy a japán hatóságok két angol alattvalót megmotozás ürügye alatt teljesen levetkőztettek. Ruháikat kivitték a szobából és ennek következtében a két angol állampolgárnak teljesen meztelenül kellett az ucca kacagó népe előtt a ruhájukért menni.

A japán feltételek

Tokio. (Rador.) Arita japán külügyminiszter kedden délután kihallgatáson fogadta Sir Robert Craighie tokiói angol nagykövetet.

Löndon. Halifax külügyminiszter és Sigemitsu londoni japán nagykövet tárgyalásairól az a hír szivárgott ki, hogy az angol külügyminiszter a tárgyalások során kifejtette Anglia álláspontját és azt, hogy az angol kormány mennyire elítéli Japán magatartását a távolkeleti kérdésben. Amennyiben Japán továbbra is ragaszkodik eddigi álláspontjához, úgy

az angol kormány gazdasági megtorlásokat fogantat.

Tokióból jelentik: Az Amoyai szemben lévő Sung Sung nevű szigetet ma a japán katonaság elfoglalta. A kínaiak csak csekély ellentállást tanúsítottak. Az angol és amerikai követségek nem szenvedtek károkat.

Ugyancsak tokiói jelentés számol be arról, hogy

Szerdán tárgyalnak az asszonyok és gyermekek elszállításáról

Tiencsini jelentés arról számol be, hogy az engedményes területek angol hatóságai az amerikaiak közbenjárásával azt kérték a japánoktól, hogy tekintettel a mutatkozó élelmiszerhiányra, az asszonyok és gyermekeket szállíthassák el ezekről a területekről. Az engedményes területen mintegy 700 angol él. A japán hatóságok szerdán döntenek a kérés felett. Ma egyébként szigorú rendeletet ad-

Tokioi jelentések szerint a japán katonai hatóságok kiáltványt bocsátottak ki, melyben leszögezik, hogy a blokád kizárólag az angol engedményes terület ellen irányul. A bojkott tehát nem irányul más államok ellen és különösen nem az Egyesült-Államok ellen.

Arita ötnegyed órák kihallgatáson jelent meg a Mikadónál, majd Hiranumdt kereste fel.

A kormány ezután minisztertanácsot tartott, amelyen többek között, a Domei iroda jelentése szerint elhatározták, hogy

a japán hatóságok készek az angol helyi hatóságok kéréseit teljesíteni, amennyiben Anglia hajlandó Japánnal együttműködni Ázsia újjáépítése érdekében.

Londonból jelentik, hogy az alsóház külügyi bizottsága Chamberlain miniszterelnök elnöklésével ülést tartott, amelyen elsősorban a tiencsini helyzetet, a japán álláspontot és az engedményes területek élelmiszerellátásának kérdését vitatták meg. Szöbakerült az orosz tárgyalások menete is, amelyről a külügyi bizottság újabb jelentéseket kapott és amely a távolkeleti helyzet miatt sürgőssé vált.

Szerdán tárgyalnak az asszonyok és gyermekek elszállításáról

tak ki, hogy minden kínai szolgálat, aki angolnál van alkalmazásban köteles elhagyni munkahelyét.

A tiencsini helyzethez hasonlóan súlyos a helyzet a kulangsu engedményes területen is. A Domei távirati iroda értesítése szerint ugy Tiencsinben, mint Kulangsunban péntekre angolellenes tüntetés készül, amelyet az ottlakó japán és kínai lakosság szándékszik rendezni.

III.

A danzigi feszültség

Rómába érkezett a varsói pápai nuncius

Varsó. (Rador.) A Pat ügynökség Góbbels német propagandaügyi miniszter danzigi beszédeivel kapcsolatban közli a következőket:

— A Warsavski Dzienik Narodni szerint a Visztula képezi Lengyelország tengelyét és Danzig a kapuja, Tiszta lelkiismerettel állíthatjuk, hogy a német szándékoknak a leghatározottabban ellenállunk és megvédelmezzük tengerpartunkat, valamint a szabadvárosra vonatkozó minden jogunkat.

Nem fogunk engedni sem az erőszaknak, sem a fe-

nyegetéseknek, sem pedig a német propaganda érveinek.

Vatikánváros. (Rador.) Cortesi varsói pápai nuncius kedden Rómába érkezett. A nuncius szerdán kihallgatáson jelenik meg XII. Pius pápánál.

Páris. (Rador.) Bonnet francia külügyminiszter ma kihallgatáson fogadta Spanyolország párisi nagykövetét. Franciaország spanyolországi nagykövetét, Lengyelország párisi nagykövetét és Franciaország marokkói helytartóját,

Rejtélyes bűnügy Budapesten

Atvágott nyakkal találtak meg egy BESZKART alkalmazottat

Budapestről jelentik: Rejtélyes bűntény történt a Visegrádi-uccában. Molnár Miklós BESZKART-al alkalmazott, aki gyakran sétált nővéreinek hátszandós kisláival, gyilkosság, vagy öngyilkosság áldozata lett. A kisgyermek, tekintettel arra, hogy édesapja mint politikai bűnös, fogházbüntetését tölti ki, állandóan nagy anyjánál volt. A gyermek édesanyja hetenként egyszer tett látogatást gyermekénél.

Legutóbb Molnárék ismét sétálni vittek a gyermeket és amikor az édesanyja a nagyanyjánál kereste, azt a választ kapta, hogy Molnárék elvitték és még nem hozták haza. A gyermek édesanyja ellátogatott

Molnárék Visegrádi-uccai lakására, ahol az ajtót átnyitva találta.

Másnap megint kereste gyermekét és mivel most sem voltak otthon, kérésére a házmeister behatolt az ablakon. A házmeister atvágott nyakkal holtan találta meg a lakáson Molnár Miklóst. Felesége és a gyermek nyomtalanul eltűntek. A helyszíni vizsgálat megállapítása szerint valószínűleg gyilkosságról van szó. Emellett szól az a körülmény, hogy Molnárnének nyoma vesztett és hogy véres pulloverét megtalálták a takaréktűzhelyben. Lehetséges azonban az is, hogy Molnár öngyilkosságot követett el.

A „Romania“ megjegyzései

Bucuresti. A „Romania“ című fővárosi lapban, amely a kormány felfogását tükrözi vissza, az utóbbi időben több cikk jelent meg a lap munkatársától. Jaques Paleologutól, aki Gafencu kíséretében Ankarában, majd Athénben tartózkodott és innen küldött tudósításokat és cikkeket lapjának. A „Romania“ legutóbbi számában most közlemény jelent meg, amely hangoztatja, hogy a tényeknek ezekben a cikkekben történt magyarázata nem mindenben felel meg a hivatalos külpolitikai szempontoknak. Ez a tény megmagyarázható egy olyan információs napilappal, mely nem követ saját diplomáciai célokat, hanem olvasóit el a nemzetközi politikai események megértésének egyszerű elemeit igyekszik nyújtani. Eppen ezért írja a „Romania“ — hogy elkerüljük a legutóbb közölt cikkek minden más értelmezését, leszögezzük, hogy külön tudósítónk értesülései csupán az ő felelősségére történtek és személyes véleményét fejezik ki és ezt így iktattuk be lapunk információs szolgálatába.

Anglia nem vonul vissza a Nemzetközi Fizetések Bankjától

Londonból jelentik: Az alsóház mai ülésén több interpelláció hangzott el a Nemzetközi Fizetések Bankja által őrzött cseh aranynak Németország részére történő kiadásával kapcsolatban. Egy konzervatív képviselő azon kérdésére, hogy vajon az ügyek kedvezőtlen elintézése esetén a Nemzetközi Fizetések Bankjánál oly nagy szerepet játszó és oly befolyással bíró Bank of England-et nem lehet-e felelősségre vonni, Sir John Simon kijelentette, hogy a Bank of England semmi befolyással nem bír a Nemzetközi Fizetések Bankjánál és nem akadályozhatja meg azt, hogy a bank Németországnak kölcsönt folyósítson. A képviselő erre azt kérdezte, hogy nem vonulhatna-e akkor az Angol Bank teljesen vissza a Nemzetközi Fizetések Bankjától? Sir John Simon a kérdésre határozott nemmel válaszolt.

Franco tábornok Bilbaoba utazott

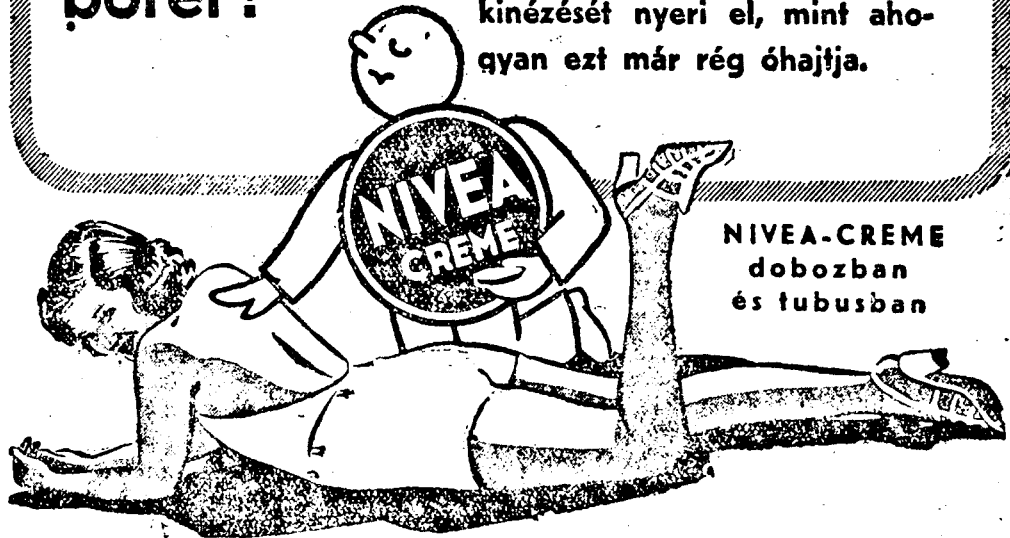
Burgos. (Rador.) Franco tábornok Burgosból elutazott Bilbaoba, ahol résztvesz a kettős jubileummal kapcsolatosan rendezett ünnepeken, a melyeket a „vas-öv“ áttörése és Bilbao felszabadítása emlékére tartanak meg. Elutazása előtt Franco tábornok kihallgatáson fogadta Serano Sunner belügyminisztert, aki beszámolt legutóbbi olaszországi utjáról.

Terroristákat tartóztattak le Zágrábban

Belgrádból jelentik: A zágrábi rendőrség letartóztatott egy terrorista csoportot, amely négy hónappal ezelőtt Prezecsog József zágrábi községi tisztviselőt egy nappal esküvéje előtt meggyilkolta. A banda tagjainak lakásán nagymennyiségű kommunista iratokat foglaltak le. Linics, a banda egyik tagja bevallotta, hogy a községi tisztviselőt csoportja parancsára gyilkolta meg, mert politikai ellenfél, jugoszláv nacionalista volt. Azelőtt nem is ismerte személyesen. Azonkívül bevallotta, hogy a többi letartóztatottal együtt különböző bombamerényleteket hajtott végre Zágrábban, amelyek annakidején nagy feltűnést keltettek.

Én
megvédem
bőrét!

Az égető napsugarak érhetik ugyan a bőrét, de nem szabad, hogy ártsanak. Ha engem használ, bőre csodaszép barna lesz és Ön a sportolók egészséges kinézését nyeri el, mint ahogyan ezt már rég óhajtja.

Őfelsége II. Carol király jelenlétében megnyílt a „Munka és Jókedv“ nemzetközi kiállítása

Külföldi vendégek a kiállításon

Bucuresti. A „Bucuresti-i Hónap“ keretében kedden nyílt meg a fővárosban a „Munka és Jókedv“ szervezett nemzetközi kiállítása. A megnyitás ünnepélyes formák között, Őfelsége II. Carol király, a kormány és a diplomáciai testület, továbbá a Bucurestiben időző francia, német és olasz küldöttségek és a Dopo Lavoro szervezet delegátusai jelenlétében folyt le. A szosszétől a diadalívig a céhek tagjai jellegzetes öltözetben és zászlók alatt vonultak fel és lelkesedéssel ünnepelték a kiállítás megnyitására érkező uralkodót, aki résztvett a kiállítási ünnepeket megnyitó istentiszteleten, amely után több beszéd hangzott el.

A „Munka és Jókedv“ kiállításának megnyitó ünnepségén az istentisztelet után Mihai Ralea munkaügyi miniszter emelkedett szólásra, aki beszédében a következőket mondotta:

— Felső! Ma nyitjuk meg országunkban az első nemzetközi kiállítást. Elismeréssel adozunk azoknak, akik ezen nemes törekvéseinkben velünk együttműködtek a munkás-létkérdés megjavítása érdekében. A kiállításnak más jelentősége is van. A román munkás élet- és kulturális színvonalára terén kifejtett egy évi munkálkodásunk mérlege ez. A kiállításon résztvevő országok örvendő eredményeket értek el a cél érdekében.

— Felső! Amint az Országos intézmény és a társadalmi szolgálat, a Munka és Jókedv intézmény is újabb román alkotás, amelyet Felsőged kezdeményezett és amely kezdeményezés valósággá lett. Ez csak egy fejezet azokból a nagy munkás-reformokból, amelyeket az új kormányzat idején Felsőged indított el. A román munkás ság sohasem felejtetheti el Felsőged humanus megértését. A kiállításon résztvevő nemzetek együttműködése bizonyítja, hogy a népek megérthetik és szerethetik egymást. A román munkásság testvériesen üdvözlöi és szeretettel fogadja őket.

Ralea miniszter beszédére Őfelsége válaszolt és kiemelte a kiállítás jelentőségét.

„A termelőrétegek érdekében“

Őfelsége II. Carol király ezalkalommal a következőket mondotta:

— Miniszter ur, uraim! A most megnyíló kiállítás az idő jele. A jelenlegi rezsim feltétlen gondot visel az ország legjelentősebb termelőrétegeinek, a munkásoknak sorsa iránt. Ez a gondviselés azonban merőben különbözik attól, ami a múltban volt. Ma nem hiszünk abban, hogy az életnek egyetlen oldaja van, hogy csupán az angyalvilág uralja a világot. Elengedőleg, mi hiszünk az élet minden irányu-

szerűségeinek összhanghozatalát úgy a munkások, mint az ország valamennyi termelőrétegeinek érdekében. Ebben a szellemben, mely mostantól fogva kell, hogy uralja mindenkinek a cselekvését, nyílt meg ez a kiállítás. A „Munka és Jókedv“ kiállítása kitűnően bemutatja, hogy mily dicsérendő dolgokat tettek annak érdekében, hogy a román munkás, mintán lelkiismeretesen eleget tett kötelességének, más életet kezdjen, lelkiileg felemelkedjen és

szellemi téren is előre haladjon. Amikor a munkaügyi miniszter ur azzal a tervvel jött elé, hogy egy ilyen mozgalmat megindítsunk, azon nagy örömmel fogadtam a kezdeményezés gondolatát. Remélem, hogy a román munkásság megérti melyek a céljai ennek a mozgalomnak és mindenkor készséggel válaszol hívásunkra. Ezen a napon, amikor a munkások ünnepeit üllük, első gondolatom feléjük irányul. Minden bizalmam az ő munkaképességükben van, minden bizalmam az ő hazaszeretetükben van, amelyen jórészt felépül az ország jövője.

Az uralkodó beszédét a jelenlévők nagy éljenzéssel fogadták.

Ezután a munkaügyi miniszter bemutatta az Uralkodónak a külföldi küldöttségek tagjait, majd a kiállítási csarnokok megtekintésére került a sor. Déli egy órakor pedig Ralea miniszter világsreggelit adott a vendégek tiszteletére. Kedd este 9 órakor diszhangverseny volt az Atheneul Roman-ban. Szerda reggel a vendégek a Prahova-völgyébe utaznak, végül pedig Snagovba látogatnak el. Innen a kirándulók Sinajába és Brasóba mennek.

Megtiltották a szokol-szervezetek tagjainak az egyenruhaviselést

A szlovák kormány felhívja a lakosságot, hogy szolgáltsa be aranylárgyal,

Pozsonyból jelentik: A Hlinka-párt lapja, a „Slovák“ kiáltványt intéz Szlovénzko lakosságához, hogy az állami valutafedezet létesítéséhez a lakosok feláranytárgyaikat. A kiáltvány azt ajánlja, hogy a házaspárok adják át az államnak leggyűrűjüket, mielőtt mintegy háromezer kilogram aranyat kap kézhez az államtól, hogyha azonban a házaspárok is átadják gyűrűjüket, úgy további ezer kilogram aranyra tesz szert az állam.

Moravsko Ostrava. A német hatóságok megtiltották, hogy a szokol-szervezetek tagjai egyenruhában járjanak.

Pozsonyból jelentik: Szlovákia és a cseh-morva protektorátus között átmenetileg szűntel a vasútforgalom. Az illetékes hatóságok munkét részről csak a legszükségesebb esetben annak kiengedését a határátlépésre.

Az angol királyi pár meglátogatta a kíséretükben lévő három hajót

London. (Radiopress.) Az Empress of Britain nevű hajóról, amelyen tudvalevően az angol királyi pár utazik vissza Amerikából Angliába, rádiótávírat érkezett, amely a következőkről számol be:

Amidőn a hajó elhagyta a jéghegyek miatt veszélyes tengerszakaszt, az angol királyi pár megakarta látogatni azt a három angol hajót, amely az Empress of Britain kíséri. A nagy szél következtében a Glasgow nevű hajót utasították, hogy közeledjék az Empress of Britainhoz és a királyi pár egy kis motorosónakon igyekezett a Glasgow felé. A tenger hullámozása következtében a motorosónak motorja néhány percre leállt és a hajó valószínűleg a hullámok játékszerévé vált. Egy másik motoros igyekezett ekkor a balesetet szenvedett motorosónak mellé és a királyi sietve ugrott át az új motorhajóra és segítette magától a királyi párt, akik így szerencsésen eljutottak a Glasgow-ra. Annak ellenére, hogy az idő továbbra is kedvezőtlen maradt, a király a teljes programot véghez kívánta vinni és látogatást tett a Southampton és a

Berwick hajókon is. A királyi párt szállító motorost gyakran elöntötték a hullámok és amikor a királyi pár visszaérkezett az Empress of Britainra, mindkettőjük ruhája nedves volt.

London. (Rador.) Az angol királyi párt szállító Empress of Britain a gőzösről érkezett jelentés szerint Erzsébet királyné kedden hosszas telefonbeszélgetést folytatott a két királyi hercegnővel.

„URANIA“ Tel. 12-32. Hűvös terem
A francia Sherlock Holmes, aki előre jelent be mindig „látogatást“

„Arséne Lupin visszatér“

Izzgalmas, szellemes, fordulatos:
Me'win Douglas, Virginia Bruce, Warren William,
Olesó nvári helvárok! 5. 7.15. 9.30

Következik: „Bűnösök a Paradisosban“
John Bates, Madge Evans. Exotikus film.

A Ma szebbik oldalát és a Holnap rejtelmait tárja fel a newyorki világkiállítás

Aradi urileány érdekes beszámolója a „világ nyolcadik csodájáról”, az emberi tudás és ötletesség gyűjteményes tárlatáról

A newyorki világkiállításról — amely talán minden tulás nélkül nevezhető a világ nyolcadik csodájának — irt színes képekben gazdag, rendkívül érdekes tájékoztató levelet Aradon élő szülemnek egy Aradról New Yorkba származott fiatal urilány: Faragó Éva, aki az egyik ottani előkelő kozmetikai intézetről fejt ki tevékenységét. A levéllel együtt fényképekkel ellátott tájékoztatót is küldött szülemnek és a kép és írás segítségével

igyekezett sejtetni azt a csodálatos munkateljesítményt, amelyet a kiállításon résztvevők megvalósítottak és ami szinte már nemcsak ennek a korának csodája, főképpen műszaki csodát mutatja be, hanem bepillantást enged a jövő, a holnap életébe is.

A rendkívül érdekes levélből az alábbiakban ragadunk ki az Aradi Közlöny olvasói számára néhány részletet:

A világkiállítás

— Lakásunkról harminc perc alatt tettük meg a subwayn (földalatti villamos vasuton) a kiállítás területéig az utat. A megállótól a kiállításhoz vezető széles, kényelmes, hidszerű uton sietünk az impozáns épületek felé. Ugy tetszik, hogy előttünk valami idegenszerű város zibong, furcsa, sima, de a szemnek jóleső épületeivel. Merész, de mégis határozott vonalak, a szem megnyugszik a sima és gömbölyű falakon, vagy a magasra szökő éleken.

— Első utunk a „General Motors” épületéhez vezet. Ez az épület a kiállítás szanzációját. Beállunk az épület felé kigyózó sorba. Jó fél óra telik el, amíg az épület bejáratához érkezünk. Időközben a mikrofonok bemozdítják a napi programot és közlik, hogy 150 kiállítási épület megtekintése teljesen ingyenes a nagyközönség számára. Megemlíti a mikrofon bemozdítója azt is, hogy a kiállítás területe 1216 acres, a kiállítás felépítése pedig 150 millió dollárba került. A „General Motors” vállalat a maga épületéjére három és félmillió dollárt költött.

A levél ezután részletesen ismerteti a „General Motors” kiállítási csarnokát. Az áramvonalas épület külseje világos színű és az épületet fák, valamint virágok veszik körül. Az első teremben a nézőre a falról óriási térkép tekint, amely az utak pókhálószerű ágazását mutatja be az Egyesült Államok területén. A terem sötétkekes fényben uszik és a térképen színes vonalak mutatják az Egyesült Államok útjait és ezek segítségével, ezekkel kapcsolatban az ország fejlődésének fontos szakaszait. Az emberek a térkép arányaihoz viszonyítva valóban hangyáknak tűnnek. A térkép előtt a közönségnek állandóan mikrofonon keresztül bemozdító hangja magyaráz.

Utazás a holnap városába

— A terem végén — folytatja a levél — mozgó székekbe ülünk és ezek a székek, amelyek a következő termen szállagként húzódnak végig, a jövőbe, 1960. ba visznek. Alattunk óriási méretekben, dombormű-szerűen kidolgozva Amerika területén, városokat, utakat látunk, az utakon autók közlekednek, a jövő ultramodern épületeinek egész sora vonul el szemünk előtt. Mindez pedig abban a beállításban, annak igazolásaképpen: Milyen fejlődnek az országok, városok, a vállalatok csak azért, mert az utak, a jó utak lehetővé teszik a termékek kivitelét és behozatalát. Az egész kiállítás alapon dolata: A békés és fel nem tartóztatott kereskedelem rejlik az emberiség boldogabb jövője, a fejlődés és a jólét. Ugy, ahogyan mozgó székekkel előre halad, egy halk mikrofon hang magyarázza a különböző felvilágosításokat.

— A következő teremben, amikor a mozgó székekről leszállunk, magában a jövő városában, annak uccájn taldijuk magunkat. A gyalogjárók kizárólag a házak fölött épített vasbeton utakon közlekednek, míg a jármű-forgalom a lentli utakon bonyolódik le. Alattunk valóban ott látjuk az autók egész sorát, amelyeket villany hajt a jövő városának uccáján.

— Egy másik hatalmas teremben láthatók a gyár kutatásainak, kísérleteinek eredményei. Így például bemutatják a jövő tüzhelyét, amely nem villany és nem gáz, hanem — mágneses tér. A be-

Megnemtámadási egyezmény Irak, Yemen és Saudi Arábia között

Kairóból jelentik: A Nisri című lap jelenti, hogy Yemen, Irak és Saudi Arábia között meg nem támadási szerződés jött létre. A nyilvános aláírás — a lap szerint — néhány napon belül megtörténik.

mutatón az említett tüzhelyen tojást sütöttek. A mágneses kisugárzás által érték el azt a hatást, amit eddig csak a hő által sikerült elérni. A mágneses mező és a tojást tartalmazó edény közé ujságpapírt helyeztek el, amely még csak meg sem pörkölődött, az edényben lévő tojás viszont megsült.

A levél még a kiállítási csarnok több más érdekességét ismerteti, majd pedig így folytatódik:

Üveg — lából, selyem — üvegből

— Innen a Ford-művek épületébe mentünk. Itt a közönség előtt készülnek az egyes autókalkulációk, az épület tetején pedig színes Ford-kocsik viszik körül a nézőt. Az épületet egyébként egész üvegfalak teszik impozánssá.

— Az üvegyárak csarnokában üveget akar-

Csak a
GRAND HOTEL
LAFAYETTE-ben

lakjon Bucurestiben
Központi fekvés. Komfort. Olcsó. Otthonos.
CALEA VICTORIEI No. 11 — Telefon 3-3410

tunk látni és — selymet mutattak, üvegből készült selymet. Nagyon szép, puha anyag, a legutóbbi kutatások eredménye. Az eddigi üvegyáraknak a selyemre való áttérése azzal magyarázható, hogy már fából a legtekélyesebb üveget készítik, törhetetlen és ruganyosabb, mint az eddigi üveg. Az üvegyár ezért válságba jutott, új gyártási ága keresett és így született meg az üvegből készült selyem.

A kiállításon résztvevő országok pavilonjairól is beszámol a levél, majd pedig az élelmiszer központ pavilonjáról emlékezik meg:

— Az élelmiszerek kiállítási épületében az egyik élesztőgyár az élesztő felhasználásával kapcsolatban azt ajánlja, hogy az élesztőt kenyérré kenjük, mert sok B. vitamint tartalmaz. Kis egereken azonnal be is mutatja, hogy hizlaldás szempontjából milyen gyors hatása van az élesztőnek.

Egyetlen néhány oldalas levél keretében természetesen még csak megközelítőleg sem lehet leírni a kiállítást. Mindössze izelítőt ad arról, ahogyan az emberi tudás és ötletesség összegyűjtötte és bemutatta azt, ami korunkban a szó nemes értelmében való fejlődést jelenti, a világ elé vitte a Ma szebbik oldalát és mintegy betekintést engedett abba a világba is, amelyben azok éneke majd, akik utánunk jönnek...

Istrate Micescu volt külügyminiszter félmillió lei kártérítést követel Iorga Nicolae legújabb könyve miatt

Bucuresti. Mint a Curentul írja, Istrate Micescu volt külügyminiszter, a fővárosi ügyvédkamara dékánja Iorga professzor Emlékiratát legutolsó kötetének megjelenésével kapcsolatban panaszt nyújtott be az ügyvédséghez. Micescu ugyanis a könyv egyik kitételét személyére nézve sértőnek tartja. A kifogásolt rész az új alkotmányt előkészítő koronatanács egyik üléséről számol be és olyan állításokat

fulajdonít C. Argetoianunak, a szenátus jelenlegi elnökének, amely a panaszos Istrate Micescut a fegyelmi büntetések mellett, mint ügyvédet és családapát egyaránt közmelegedésnek tehetik ki. Panaszában Istrate Micescu a BTK 505, 507—518 szakaszai alapján kéri a kötet bevonását, továbbá 500 lej kártérítést és 10 ezer lej minden nap után késedelmi kártérítés címén.

Ősszel feltétlenül megkezdni működését az a római katolikus tanonciskola

Az új tanügyi intézmény vezetősége jelentkezésre kéri az érdekelteket

Az aradi római katolikus egyházközség, mint iskolafenntartó, a közelmúltban az illetékes iskola-hatóságoktól felhatalmazást kapott arra, hogy tanonciskolát létesítsen. Felesleges hangsúlyozni, hogy a magyar iparos és kereskedő társadalomnak milyen nagyjelentőségű ez a kezdeményezés: az eddig működő aradi tanonciskolából számos, jó részt kisebbségi tanonc-iffu maradt ki, mert az iskola tanuló-létszáma betelt és emiatt kénytelenek voltak a beiratkozásra jelentkezők jórészt elutasítani. A tanonciskolát nem végzett iparos- és kereskedőifjak, — mint ismeretes — a törvény értelmében nem önállóíthatják magukat a felszabadulás után, éppen ezért — a kisebbségi tanonc-iffiak jövőjét tartva szem előtt — elengedhetetlenül szükségesnek mutatkozott egy új tanonciskola létesítése, amelynek keretében a tanoncok a törvény által előírt kiképzésben részesülhetnek.

Az aradi római katolikus egyházközség az aradi iparos társadalom vezetőivel egyetértően kezdeményezték a tanonciskola létesítését. Reinhardt Gyula az aradi iparosok megszervezője az iparos társadalom vezetőivel karöltve a legmesszebbmenő támogatásban részesítik az újonnan alakuló tanonciskolát, amely szakszerű, kitűnő kiképzésben részesíti majd a növendékeit.

Az aradi római katolikus tanonciskola most ősszel feltétlenül megnvítja a kaput.

A római katolikus gimnázium épületében kezdődik meg a tanítás, amely gimnáziumi tanárok és műszaki képzettségű tanároknak van bízva.

Az új tanonciskola nemcsak iparos tanoncokat, hanem kereskedő tanoncokat is oktat és ha elegendő jelentkező lenne, a leány-tanon-

cok számára is megkezdődne a tanítás az új tanonciskolában.

Eppen ezért a vezetőség már most felkéri az összes érdekelteket, hogy jelentkezzenek. A beiratkozók létszámát legalább hozzávetőlegesen ismerni kell, hogy ennek arányában történjék meg minden előkészítő intézkedés.

A római katolikus tanonciskola más vallású tanoncok oktatására is jogosult, így hangsúlyozzuk, hogy minden magyar anyanyelvű tanoncot felvesznek.

A felhívással kapcsolatban megemlítiük még, hogy minden magyar kereskedőnek és mesterembernek erkölcsi kötelessége az új tanonciskola támogatása, mert

az új tanonciskola teljesen egyenrangú az ilyenemű állami tanonciskolával és az itt végzettek ugyanolyan előnyökben részesülnek, mint az állam fenntartásában működő tanonciskolák végzettjei.

A római katolikus tanonciskolába való előjegyzést elfogad minden hétköznap az egyházközség irodája: Kálvin ucca 22. (a római katolikus gimnázium épületében) délelőtt 9—12 óra között.

CORSO: Egyetlen aradi filmszínház nyitott tetővel! 5, 7.15, 9.30

Csütörtöktől szeszálós kettős premíerműsor:

I. „Tüzek a láthatáron” LIDA BAAROVA

II. „A sivatag réme” SMILEY BURNETTE

Ma utoljára: Anny Ondra zenés vigjátéka:

„Szökik a menyasszony” HIRADO: Amájus 10-ki ünnepekről.

A Phenix tengeralattjáró szerencsétlenségének valószínű okai

Párisból jelentik: A Phenix francia tengeralattjáró szerencsétlenségével kapcsolatban a távolkeleti francia flottá főparancsnoka több kérdést vizsgál most be. A három legfontosabb feltevés ezek közül a következő:

1. Valószínű, hogy az egyik torpedókilövőnyílás nem zárt egész hermetikusan és az elsüllyedés pillanatában a hajóra gyakorolt víznyomás csak jobban kinyitotta ezt a nyílást és itt zuhogott be a víz. A tengeralattjárók építésének mai állása mellett ennek minden tengeralattjáró ki van téve.

2. Motordefekt következtében a tengeralattjáró mozdulatlanúságra kényszerült. Ez ellen szól az, hogy a tengeralattjárón minden posztra két technikai vezető van beosztva, akiknek ezt a motorkibát meg kellett volna csinálniuk.

3. A tengeralattjáró egyensúlyozó szerkezete romlott el, vagy eltört a lemerüléskor és ez a hajó is, mint a Thetis, orrával előre bukott le a mélységbe.

Akárhogy is történt a szerencsétlenség, a tenger mélysége ott, ahol a lemerülés megtörtént, több száz méter és a tengeralattjárók nincsenek berendezve, csak közel száz méter mélységű tengervíz nyomására.

Ott, ahol a lemerülés megtörtént, mint ismeretes, a tenger többszáz méter mély, a víz nyomása széttörte a tengeralattjáró páncélját és legalább megrövidítette — mondja a francia hivatalos jelentés — a hajó személyzetének halálközelmét.

Az aradi katolikus plébánia zarándokutja Máriaradnára

Az 1939. évi évben az első tömeges zarándokutatót a radnai Mária kegyhelyre június 25. én, vasárnap tartják meg Jézus Szívének tiszteletére. Reggel 6 órakor indul az első zarándokvonat, — a hegyaljai villamos vasút igazgatósága több különvonatot bocsátott a zarándokutok rendelkezésére.

Az első nagyszabású radnai zarándokutatót, éppen úgy mint az elmúlt esztendőben, az aradi római katolikus plébánia rendezi meg. A zarándokutatóra való jelentkezést ugyanazok az aradi plébánia hivatal fogad el. Az utiköltség Radnára és vissza Aradra mindössze 43 leibe kerül.

A zarándokutra, mint előrelátható, óriási tömeg jelentkezik, éppen ezért mindenki idejében jelentse be részvételét, hogy az esetleges torlódás, vagy létszám beteltele miatt való visszautasítást elkerülhesse. A zarándokvonaton előreláthatóan reggel 6 órától kezdődőleg 10—15 perces időközökben indulnak. Az előjelekből ítélve négy zarándokvonat indul majd el vasárnap a radnai Mária kegyhelyre, az aradi villamosvasut állomásról. Az aradi zarándokutakat dr. Lakatos Ottó szentszéki tanácsos, minorita rendfőnök, aradi plébános vezeti.

Véres harcok Palesztinában angol katonaság és arab csapatok között

Jeruzsálem, Jericho körül véres harcra került a sor fegyveres lázadók és az angol katonaság között. A harcok során nyolc lázadó meghalt és egy fogságba esett. A Jericho mellett lévő „Kisértétjárás” hegyen ugyancsak véres összecsapásra került a sor arab bennszülöttek és angol katonaság között. Az összetűzésnek hét arab esett áldozatul.

Tizennyolc évi fegyházra ítélte a büntető-tábla Oprea Adám volt aradmegyei községi bírót

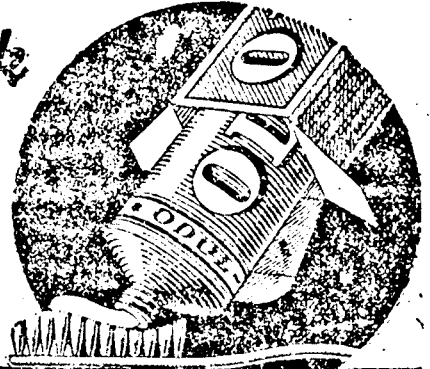
Szeretőjét bűnrészesség címén nyolc évi börtönnel sújtották

Az Aradi Közlöny temesvári tudósítója jelenti: A Temesvári büntetőtábla előtt tegnap délelőtt pergett le újból annak a kegyetlen férjgyilkosságnak története, mely az elmúlt év novemberében történt az aradmegyei Vasoia községben, ahol Oprea Adám, volt községi bíró szeretőjének férjét, Braitá Todor, gazdálkodót meggyilkolta. Oprea az asszonnyal már évek óta viszonyt folytatott és ebből gyermekük született. Az elmúlt év őszén Braitá rájött feleségének a volt községi bíróval való viszonyára és kitiiltotta a bírót házából. A szerelmese erre elhatározta, hogy a férjét elteszi az útból.

Az asszony november 3-án ellopta férjének vasfegyverét és azt szeretőjének adta, aki a padlás-

Szerakodás mentes fogak

egészségesek maradnak!
Ápolja fogait mindennap a foatisztító ODOL fogpéppel

ODOL

A szenátus és a képviselőház elfogadta az új házszabályokat

A jövőben a képviselők csak írásban intézhetnek a kormányhoz kérdéseket

Bucurestiből jelentik: A parlament mai ülésén a képviselők tudomásul vették az új házszabálytervezetet, amelybe a következő módosításokat iktatták be:

Bevezették a házszabályba a képviselők esküjének alkotmányos elrendelését, megszüntették a mandátumok igazolására vonatkozó intézkedést, mert ez a Semmitőszék hatáskörébe tartozik. A továbbiakban módosították a választói törvénynek az üléseken és ünnepeken a front egyenruhájának kötelező viselésére vonatkozó intézkedését. A fegyelmi eljárásokra vonatkozó módosítások értelmében az elnök teljhatalmat kapott a rend biztosítására az üléseken és tárgyalásokon. A különböző bizottságokat átcsoportosították és azoknak számát csökkentették. *A kormányhoz intézendő kérdéseket a képviselők csak írásban adhatják be.* Intézkedés történt, hogy a miniszteriumokhoz beérkező kérvényekre 30 napon belül írásos válasz adassék. A benyújtott írásos interpellációk *csak a minisz-*

terekhez intézett kérdés tárgyát foglalhatják magukban.

A szenátus keddi ülésén tárgyalás alá vették az új házszabálytervezetet. Stoicescu tanár, a bucarestii egyetem rektora javaslatára elfogadták, hogy a kamara ülésezésének idején a bizottságok ne dolgozzanak. Továbbá javasolta, hogy az ülésszak lejárta előtti tíz napon belül ne kezdjenek új törvényjavaslat tárgyalásába. Javasolta még, hogy szerezzenek be a szavazatok gyors és hibátlan összegszámlálása céljából különleges szavazatszámoló gépeket.

Sandulescu N. azt javasolta, hogy az elnökség tagjai különleges megbízásokat is elvállalhassanak. A szenátus elhatározta, hogy a Ház elnökét naptári év és ülésszak szerint válasszák meg. Rövid szünet után 135 szavazattal 5 ellenében elfogadták a házszabályokat, majd rátértek a négy alelnök megválasztására, akik a következők lettek: Perieteanu Grigore, Teodorescu Anibal, Tanasescu N. és Agerbiceanu görög katolikus lelkész.

Az aradi rendőrség teleplezett egy ékszertolvaj nevelőnőt

Bucurestiben értékesítette a nevelőnő az ékszereket

Az aradi rendőrség bünygyi osztálya, Marcu A. Viorel rendőrtiszt, a bünygyi osztály főnökének irányításával az utóbbi hetekben egymásután leplezte le a bűncselekmények elkövetőit. A rendőrség bünygyi osztályának legutóbb is rejtélyes háttérű lopás ügyében sikerült eredményt elérni. Még néhány nappal ezelőtt történt, hogy Alexandrescu Bogdan aradi vasuti szolgálati főnök bejelentette a rendőrségen, hogy Bucurestiben lakó anyósától ismeretlen tettes ellopta az uriaszony 40 ezer lei értékű briliáns függőjét. A panasztevő elmondotta, hogy június elején Bucurestiben volt vendégségben felesége szüleinél és feleségén és gyermekén kívül magával vitte fia S. Irén nevű nevelőnőjét. Bucurestii tartózkodásuk alatt valaki kilopta a szekrényből az értékes függőt.

Marcu Viorel rendőrtiszt, a bünygyi osztály főnöke a feljelentő által elmondott adatok alapján a nevelőnőt vette gyanuba és azt a rendőrségre idéztette. A fiatal leány eleinte tagadni próbált, de ké-

sőbb beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy az ékszert valóban ő lopta el s azt az egyik bucarestii ékszerésznél értékesítette háromszáz leierért. A bűn útjára tévedt leányt ezért Bucurestibe szállították, ahol szembesítették az ékszerésszel, akit orgazdaság miatt ugyancsak őrizetbe vettek és az Aradra érkezett jelentések szerint mindkettőjüket a vacarestii fogházba szállították.

A színházépület átalakításának ügye

Ismeretes, hogy a városvezetőség pályázatot hirdetett a színházépület teljes átalakítására, különös tekintettel a földszinten elhelyezendő nagyarányú vendégipari üzem építészeti problémáinak megoldására. Eddig két pályázat érkezett, mindkettő jellegére, úgy hogy a pályázók nevét még nem ismerik a mérnöki hivatalban, ahol a pályamunkákat átvették. Az első pályázat nagystíliú, impozáns külsejűekkel ható vonalvezetéssel kívánja megoldani az átalakítás munkáját, aminek eredményeképpen a színházépületnek a Szentháromság felé néző homlokzata valóban nagyvárosi módon lenne kiképezve. A földszinti vendégipari üzem éttermi és kávéházi része egyetlen nagy, az egész földszintet elfoglaló teremből állana, a felette lévő félemelet helyiségben helyeznék el a játékszobákat, míg a félemelet előtt lévő tetőtérassz-részt kiépítenék az egész homlokzat hosszában és így valóban nagyvárosias szórakozó helyet létesítenének. Terrasz épülne a földszinten is és hogy ez a terrasz elég nagy legyen, a Szentháromság szobrot a római katolikus templom elé helyeznék át, az uttest középeré. Végül az épület pincéjében bárhelyiséget tervez az építész.

A második terv modern vonalvezetéssel oldaná meg az átépítést, szép külső és belső kivitelezéssel, de az étterem és a kávéház olyan módon történő szétválasztásával, hogy a két helyiség közé szép ball kerülne.

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnyelv: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre... 420 lei || Egy hónapra 70 lei

A tiencsini drótsövénnyek

Londoni jelentések arról számolnak be, hogy egy angol nő, aki átlépte az engedélyes terület határát, a japán őrség agyonlőtte.

A nap vörösen izzott és lobogni készült a láthatár szélén. Az egész nap hőség következtében a föld szinte ontotta magából a meleget, de a friss szellő kellemes, hűs estét ígért. A villanyárammal telt hatalmas drótsövénnyek előtt izzadt homlokú japán katona sétált fel és alá. Gyűrött vászonkabátja vállán mély árkot vont a hatalmas puska súlya és térde meg-megrogadozik az egész napi szolgálat kimerítő fáradságtól. Sárga arca mint a pergament, mozdulatlanul síma, de egykedvűsége csak látszólagos, mert koponyájában gondolatok zúdulódnak. Az engedélyes terület előtti szolgálat nem könnyű. Éber figyelemmel vigyázott egész nap, hogy a szigorú rendelkezéseket át ne hághassa senki és miközben élesre töltött fegyverével őrködik a Mikádó parancsának megszeghetetlenségére, szeme előtt egy város él, dolgozik...

Furcsa inneg kilntről nézni... gondolja — foglyokat őrzök, akik szabadok... Üzletek vannak, autók járnak a kintűn aszfaltotak, finom, könnyű, szellős ruhákat hordanak és látszólag mit sem törődnek a drótsövénnyel és őrzőkkel... Angolok, franciák, európaiak... Ők foglyok és én őrzöm őket! Én kilódom egész nap a rekkenő hőségben és a foglyok, ha kedvük tartja, hűs, lesötétített szobában, kerevetre heverednek. Nincs fegyverük, de vannak nők... Igen, a nők pompás ruhákban, halszálvékony harisnyában, kis cipelőkben ott sietnek az uccákon. Milyen szépek...

A felkelő nap országának kicsiny polgára, vállán a fegyverrel, halkan felsóhajt. A nap már teljesen eltűnt. Itt-ott világosság szűrődik ki a házakból. A drótsövénnyen innen a furcsa-alakú kis ablakok kinyílnak. A drótsövénnyen túl a kintűn ablakok, mint nyitott szájak szivják be a friss esti levegőt. Amott az egyik lakásban valaki ide-oda jár. A függöny mögül átszűrődik egy nő alakja. Öltözik. Az ő szeme kitérül, szinte hallja a selyem suhogását, amint a nő ruháit ölti magára és orrában ott érzé a parfüm illatát, amit az a tükör előtt permetez vállára, hajára.

Még három óra szolgálat. A beosztás itt nem kedvező. Minden emberre szükség van, vagy a fronton, vagy az erődítmények építésénél.

Az ő már nem is gondolkozik, hanem magában beszél. Ennyi egyedüllet után kénytelen beszélni... Sokszor az az érzése mintha már hangja sem volna. Szemben az egyik ucca végén egy lokál neoncsöves reklámtáblája látszik. Már legalább tízszer olvasta fenn hangon a szöveget... Most hirtelen mozzolódás támad valahol a sötétben. A katona válláról lekerül a fegyver, ujjal görcsösen markolják a puskaagyat... Valaki át akar jutni a drótkon... A legközelebbi őrszerencsétlen méternyire van, „oda kell mennem” — villan át az agyán. A fáradsága régen eltűnt lépései gyorsak és határozottak:

— Állj vagy lövök — kiáltja a sötétbe.

A lépések elhalnak. Semmi kétség, valaki átjutott a villanyárammal telt drótkadályokon. Valaki meg szegte a parancsot, a rendelkezést, a Mikádó rendelkezését.

— Ki vagy? — kiált ismét az őrs.

Válasz nincs, a sötétben bukkáló valaki futásnak ered. A katona vállához kapja fegyverét és lökőt és lök, lök és lök... Amikor a lövések zaja elült, már nem hallatszanak lépések pillanatig tartó néma csend. A katona földbe gyökerezett lábbal vár... A várakozás csak pillanatokig tart, mert a lövések zaja katonák rohannak felé élőkön a szolgálatos tisztel.

Percek múlva ott állnak a sötétben heverő élettelen test mellett. Nő volt. Európai nő, könnyű kis nyári ruháskájában, amit éppen az imént öltött magára, pompás szandálcipőcskével lábán, divatosan ondolált halálal halotthalványan és fejéből vékony csikban folyik a vér... A levegőben valami különös parfüm illata tereng... Az engedélyes terület egyik lakója, át hágtá a Mikádó parancsát és...

... a tiszt vállatvon. Az őrs kimeredt szemmel bámul az előtte fekvőre, ujjal a még forró nuskacsövet szorongatják és nem tudja, mit kell ilyenkor csinálnia. Főlötte néhány szóval megnyugtassa. Kötelességét teljesítette. Valaki újsáppapírral betakarja a halott fejét és a katonák, ahogy jöttek, futólépésben el is távoznak.

Az őrs ottmarad. Az őrs és a halott...

(főbr.)

— Kihallgatások a közlekedésügyi miniszternél. Ghelmegeanu közlekedésügyi és közmunkaügyi miniszter kihallgatáson fogadta Dinu Simian Olt-tartománybeli királyi helytartót, valamint a német közlekedésügyi minisztérium két főtisztviselőjét, Waldecket és Ludwig Hauptot.

— Titeanu miniszter megbeszélése. Eugen Titeanu sajtó- és propagandaügyi miniszter kihallgatáson fogadta Alexandru Dujliu Zamfirescut, Románia római követét, valamint René Chopin de Janrvy, Franciaország bucaresti-i sajtó-attaséját.

— Ciude Gheorghe dr. szabadságon. Ciude Gheorghe dr., a királyi helytartóság vezérőrkára megkezdte egy hónapra terjedő nyári szabadságát. A vezérőrkár szabadsága alatt a kihallgatásra jelentkezőket maga Marta Alexandru dr. királyi helytartó fogadja.

— Szófiába látogat Franck német igazságügyminiszter. Szófiából jelentik. Franck, a német birodalom igazságügyminisztere a héten Bulgária fővárosába érkezik. A német miniszter néhány napot tölt Szófiában.

— Vasárnap ünnepelte hetvenegyedik születésnapját Horthy Miklós magyarországi kormányzó. Budapestről jelentik: Horthy Miklós magyarországi kormányzó vasárnap ünnepelte hetvenegyedik születésnapját. Magyarország minden helységében hódoló lelkesedéssel ünnepelték ebből az alkalomból a kormányzót. A honvédség mindenütt zenés ébresztőket tartott. A kormányzó családja körében, kenderesi birtokán töltötte születésnapját.

Magyar iskolanap Brassóban

Brassóból jelentik: A brassói magyarság nagy bensőséggel és melegséggel ünnepelte meg a már hagyományossá vált magyar iskola-napot. Az ezévi ünneplés hatalmas arányai megnyugtatóan bebizonyították, hogy a brassói magyarság legszelésebb rétegei alkotó egységbe tudnak összeforrni, amint a legszentebb közös érdekről: a magyar anyanyelvű iskoláztatás védelméről és fejlesztéséről van szó. A brassói magyar lakosság felekezeti különbség nélkül, papiai vezetésével ünneplő ruhában, népviseletben vonult fel a Hón térius-térre, ahol a késő estig együtt maradtak. Az ünnepély befejezése után a „Magyar Iskolák Napja” rendezőbizottsága köszönetnyilvánítást adott ki, melyben megköszönik és szeretettel kéri a jövőre is a megértő és egyetértő munkát, amelynek áldásos eredményeit iskoláink, végcredményben pedig saját gyermekeink élvezik.

— Az ember tragédiája a kolozsvári Román Nemzeti Színházban. Kolozsvárról jelentik: Madách Imre halhatatlan remekművét, „Az ember tragédiája”-t november 25-én az ismert erdélyi színházi szakember, volt színházigazgató, dr. Janovits Jenő rendezésében díszelőadásban mutatja be a kolozsvári Román Nemzeti Színház. Az ember tragédiáját a közelmúltban elhunyt Goga Octavian fordításában adják elő.

— Kozákok a szovjet hadseregben. Moszkvából jelentik: A szovjetországi katonai hatóságok hosszabb idő óta tárgyalásokat folytatnak a kubáni kozákokkal, ezeknek a szovjetországi hadseregbe való besorozása végett. A kozákok különös előnyöket kapnak a szovjet hadseregben és máris sok kozákok vettek fel a hadsereg kötelékébe. Kraszodarban az ottani lovashadosztálynál az elmúlt napokban mintegy 1500 kozák jelentkezett felvételre.

Erthető...!

— Halló, ember! Jöjjen hát föl, meg van mentve...!

— Köszönöm, kapitány: én első osztályú fegyet váltottam luxusgőzösré, megértheti, hogy teherhalót nem vehetek igénybe.

— Súlyos gépkocsiszerencsétlenség. Nehoiából jelentik: Súlyos gépkocsiszerencsétlenség történt Nehoi közelében. A Manolescu-gyár tehergépkocsia 25 munkással Nehoi felé tartott és eddig még ki nem derített okból az országutat szegélyező árokba fordult. Nicu Baciu nevű munkás meghalt, a gépkocsi vezetője súlyosabban, hátán pedig könnyebben sebesült meg.

MEGHÍVÓ

Az aradvárosi Magyar Népkezősség szervező bizottságának tagjait f. hó 22-ére, csütörtök este fél 9 órára az Iparos Otthon helyiségébe értekezletre hívom össze.

DR. PAREZ BÉLA

— Itéletidő Lengyelországban. Varsóból jelentik: Tegnap délután hatalmas viharok dúltak Lengyelország több vidékén, amelyek jelentős károkat is okoztak. Igen sok helyen a folyók is kiléptek medreikből és elöntötték a vidéket. Varsó környékén pedig a villámcsapás következtében sok helyen tűz ütött ki. Sok ezren a Visztulában fürödtek, amikor a vihar kezdődött és egy munkás, valamint egy gyermek a vízben lelték halálukat. Több falu csaknem teljesen víz alá került.

— Halálozás. Lovassy Jenő nyugalmazott fővédéki inspektor, Arad társadalmának egyik ismert személyisége, életének hatvanadik évében, hosszas szenvedés után kedden délután hat órakor elhunyt. Utolsó útjára június 22-én, csütörtökön délután négy órakor kísérik ki az Eternitatea (felső) temető halottasházából. Az elhunytat a Lovassy-, Karácsonyi- és Schönborn-családok, valamint nagyszámu barátai és tisztelői gyászolják.

— Cassulo nunciusz székelyföldi körutja során gyimesi csángó-bunda készítésére adott megbízást. Csikszeredáról jelentik: Cassulo érsek, a Szentatya romániai követe, székelyföldi körutja során a vadregényes Gyimes-völgyét is látogatásával tisztelte meg. Festői népviseletben lovas bandériummal fogadta a nép. A nunciusznak a népművészet remekel közül különösen a nagy népművészettel himzett férfi csángó-bundák nyerték meg tetszését. Fel is kérte az egyik községi lelkészt, hogy rendeljen meg számára egyet. Nem kétséges, hogy a csángóközség buzgó lakossága örömmel ajándékoz egy bundát a Szentatya követének és a színes himzdfonal művészetén keresztül tanúsít hódolatot és ragaszkodást a Szentatya követe iránt.

— Orvosi hír. Dr. Grünwald bőrgyógyász ismét rendel. Str. Alexandri 11.

— Gépkocsiszerencsétlenség Brassó közelében. Brassóból jelentik: Súlyos szerencsétlenség történt vasárnap délután a brassó-bucuresti-i országúton. A bucaresti-i 10.506. rendszámu bérgepkocsi, amelyben Ionescu Filaret és Stan Elefterie fővárosi tisztviselőik ültek Georgetta Iosif és Margareta Filip ploesti-i arctitanok társaságában, Derestye község határában az árokba fordult. Az autó utasai és Stănescu Gheorghe, a gépkocsi vezetője, súlyosan megsérültek. A gépkocsiszerencsétlenségről az arra járók értesítették a brassói hatóságokat és a szerencsétlenül jártakat be szállították a brassói új Mărzescu-kórházba. Valamennyiük közül a legsúlyosabb Filia Margareta állapota, aki haldoklik.

— Kiszájtások a cämpina-brassói vasútvonal megkettőzése érdekében. Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap tegnapi száma a következőket közli: Nemzetvédelmi szempontból sürgősen szükséges a cämpina-brassói vasútvonal megkettőzése, valamint a környező területek kiszájtása akár beépített, akár üres, akár beültetett terület legyen, ha ezek a vasútvonal sugarában fekszenek, függetlenül attól, hogy magánosok vagy intézmények tulajdonát képezik. A tartományok, megyék és községek, valamint akármilyen más állami intézmények kötelesek ingyen átadni területeiket a CFR részére, melyek szükségesek ennek a vonalnak a kiépítésére.

— Mire szolgálhat a szikratáviró? Kifünnő eszméle támadt egy norvég bálnavadászban. A bálnavadászat jelenlegi rendszer szerint úgy történik, hogy több kisebb halászbárka követ egy nagyobb halászhajót, melybe a kifogott bálnákat teszik. A megölt bálnákat levegővel töltik meg, hogy el ne süllyedjenek. Némelykor ez a munkát több időt vesz igénybe, azért is, mert pontosan feliegyzik azt a helyet, ahol a bálnát fogták. Egy norvég halász arra az ötletre jött, hogy erre a célra felhasználják a szikratávirót. Evérből egy megölt bálna testére egy kis állomást szerelt 600 méter hullámhosszal és egy kis telepet, amely 30 óráig képes működni megszakítás nélkül. A bárka árbócának egyrésze antenna gyanánt szolgál és ilyenformán pontos összeköttetést tudnak létesíteni az anyahajó és a kísérő halászbárkák között.

— Kiránduló tisztviselők és alkalmazottak figyelmébe! A magántisztviselők temestartományi céhének aradi tagozata belekapcsolódik az aradi munkakamara által tervezett kirándulásokba és azt minden izykezetével támogatni kívánja. Az első ilyen természetű kirándulás Lippára lesz f. hó 25-én vasárnap. Részvételi díj oda és vissza 20 lei. Jelentkezni lehet szervezetünk helyiségében minden este 7-9 óra között. Miután ezen kirándulás sikere nagyban befolyásolhatja a jövőbeni kirándulások kedvezményes rendezését, ezért kérjük a tisztviselők és alkalmazottak minél nagyobb számu jelentkezését. A magántisztviselők temestartományi céhének aradi tagozata, Bul. Reg. Maria No. 18. Hivatalos órák minden este 7-9-ig.

Mihai nagyvajda Ion Creanga szülőfalujában

Targu Neamti, Mihai nagyvajda utban Humulesti, Ion Creanga szülőfaluja felé, megpihent az író elbeszéléseiben oly gyakran szereplő „Ancutei” csárdában. A trónörökös ezután Humulestibe ment, ahol meglátogatta a nagy író szülőházát. Itt kíséretével együtt megebédelt, majd folytatta útját Neamti kolostor felé.

Junius 29-re összehívták az aradi római katolikus egyházközségi tanácsot

Az aradi római katolikus egyházközség tanácsa 1939. június 29-én délelőtt 11 órakor a Minorita Kulturházban tartja meg rendes évi közgyűlését a következő tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentés. 3. Az 1937—38. évi zárszámadások és az 1939—40. évi költségvetés előterjesztése. 4. A közgyűlés előtt 8 nappal bejelentett indítványok.

Az évi közgyűlésre már szétküldték minden illetékesnek a meghívót és ezzel kapcsolatban az egyházközség vezetősége kéri a meghívott tanácsot, hogy a közgyűlésen feltétlenül és pontosan jelenjenek meg.

A meghívót folyó évi június 13-án bocsátották ki és dr. Széll Lajos egyházközségi világi elnök és dr. Lakatos Ottó egyházi elnök írták alá.

— ZURICHI ZARLAT: Páris 11.75, London 20.76 háromnegyed, Newyork 443.50, Brüsszel 75.42 és fél, Milano 23.34, Amsterdam 235.75, Berlin 177.87, Szófia 540, Prága 15.02, Varsó 83.62, Bucuresti 325.

— Pál régensherceg Olaszországba utazik. Belgrádból jelentik: Hivatalos körök úgy tudják, hogy Pál jugoszláv régensherceg és Olga hercegasszony a spolettói hercegné Irén görög hercegnővel kötendő esküvőjére Olaszországba utaznak a közeli napokban.

— Lemondott Mandersheim finn tábornagy. Helsinkiből jelentik: Mandersheim tábornagy, finn hadvezér, aki annak idején a finn hadsereg élén áttörő győzelmet aratott, benyújtotta lemondását. A lemondás oka, hogy a finn kormány nem hajlandó a tábornagy rendelkezésére bocsátani azokat az összegeket, amelyek a hadsereg továbbfejlesztéséhez szükségesek.

— Lezuhant egy angol katonai repülőgép. Londonból jelentik: Egy angol katonai repülőgép repülés közben kigyulladt és lezuhant. A gépen három személy foglalt helyet, ezek közül kettő eltörtnyő segítségével megmenekült, a harmadik azonban életét veszítette.

— Csapat szemlét rendezett Badoglio tábornagy Tiránában. Tirana. (Rador). Badoglio tábornagy tegnap a Skander-bég téren csapat szemlét tartott, amelyen az albán kormány valamennyi tagja részt vett.

— Felmentette a hadbíróság Sucitulescut, az Unirea Tricolor volt játékosát. Bucurestiből jelentik: A fővárosi hadbíróság kedden tárgyalta Sucitulescut, az Unirea Tricolor volt játékosának szökési ügyét. Az ismert futballistát azzal vádolták, hogy katonai szolgálatának teljesítése elől külföldre szökött. Beigazolást nyert, hogy a kérdéses időben engedély volt, hogy külföldre nemzetközi mérkőzésen szerepeljen. Ennek alapján a hadbíróság felmentette Sucitulescut.

— Mérsékelték az itélőtábla az orgazdaság címén elítélt aradi trafikos büntetését. Részletesen beszámoltunk arról a néhány héttel ezelőtt tartott törvényszéki tárgyalásról, amelyen a volt aradi Bleyer-traffic betörőjét, Grummer Ferencet háromévi börtönrre ítélték és orgazdaságot, Iovescu Ioan dohánytőzsdéltulajdonost egyévi elzárással büntették. A Tábla most tárgyalta a fellebbezéseket és Grummer büntetését az enyhítő körülmények figyelembevételével 11 havi elzárásra, Iovescu Ioant pedig nyolchavi elzárásra ítélték el.

— Öt évre ítélték a közrend felforgatásának kísérlete miatt. Bucurestiből jelentik: A katonai törvényszék a közrend felforgatásával vádolt Matei Socor nevű egyént 5 évi börtönbüntetéssel és 100.000 lei pénzbírsággal sújtotta.

— Gyermek halálának szerencsétlensége. Buzăuból jelentik: Soha Leonida és Ionescu Vasile 13 éves gyermekek a napsütés elől a Ferdinand-negyedben lévő gyakorlóteréren egy sáncban kerestek védelmet. A sánc beszakadt és mindkét gyermeket maga alá temette. Mire a földtömeg alól kiszabadították őket, már nem volt bennük élet.

— Súlyos szerencsétlenség a nagybányai aranybányában. Nagybányáról jelentik: Súlyos szerencsétlenség történt a kereszthegyi állami aranybánya negyedik szintjén. Tóth György kékesi illetőségű bányamunkás robbantás után a törmelékét takarította el több munkástársával. A robbantás elvégzése után acélrudakkal végigkoptogatták a sziklafalakat és a mennyezetet, hogy a meglazult sziklákat lefejtessék. Már éppen elvégezték a közhalmaz elhordását, amikor hirtelen hatalmas zaj támadt. A mennyezetről egy jökóra szikladarab leszádott és maga alá temette Tóth Györgyöt. Társai azonnal segítségére siettek. A sziklát leemelték róla és beszállították a munkások házába, ahol a határát védők.

— A Városi Zenede növendékeinek sikeres vizsgálója. A Városi Zenede, Arad legelső zeneiskolája az elmúlt vasárnap tartotta meg vizsgálóversenyét, amelyen az iskola növendékei a kiváló zenei képzettségéről, elmélyült tudásról tettek tanúságot. A nagyszámú hallgatóság meleg ünneplésben részesítette a vizsgálóverseny tanárait és szereplőit. Ürmössy Rényi Józsa, Medveczky Margit, Hubert Janka, Geodeon Erzsébet és Ürmössy tanár a legkitünőbb zenei oktatókban részesíteték a növendékeket. A Városi Zenede nagyszámú növendékei közül Bajnok Anikó, Kondoros Sándor, Gubița Emil, Cucu Bujor, Krieb Margit, Albon Mircea, Nussbaum Mária, Sándor Arabella, Zorán Béla, Gurzau Valeriu, Ispravnic Márta, Trenczer Magda, Tripa Gina szerepeltek a hangverseny keretében és kivétel nélkül megérdemelt sikert arattak. A hangverseny keretében szerepelt a növendékek zenekara is, amely Medveczky Margit vezénylete mellett ugyancsak meleg ünneplésben részesült.

— Kodály Zoltán egyik leghatalmasabb karművével készül a katolikus nagygyűlés hangversenyére a csikszeredai dalárda. Amint ismeretes, a katolikus nagygyűlés alkalmával, július 1-én, este 9 órakor a Vigadó színháztermében nagyszabású ifjúsági hangverseny lesz. Az ötven éves multtal rendelkező Csikszeredai Dalárda méltóan sok eddigi sikeres szerepléséhez és versenydíjához, házigazdai minőségben — természetesen versenyen kívül — részt vesz a hangversenyen. Kodály Zoltán egyik leghatalmasabb karművét adja elő és így alkalmat ad a versenyző ifjúságnak arra, hogy szabatos előadásban bemutassa a legújabb Kodály ut magyar karének szépségét és fokozza az ifjúságban a dal-szeretetet.

Nemes őszibarack

kapható állandóan

Dr. KREPIL, str. Horia 8.

ugyanott Vitamost = folyékony gyümölcs.
Barack pálinka, ménesi vörös és fehér bor

— Ismét kifosztották egy Sepsiszentgyörgyre címezett pénzeslevelet. Bales Tánase sepsiszentgyörgyi városi főtisztviselő a napokban megjelent a postán, hogy egy részére jelzett pénzeslevelet átvéve Mitván az utóbbi időben többször megtörtént már, hogy a Sepsiszentgyörgyre érkező pénzesleveleket felbontották. Bales a postahelyiségben tanuk előtt bontotta fel a küldeményt. Az elővigyázatosság helyénvalónak bizonyult: a levélből, amelyben 25.000 csehkoronának (mintegy százezer leinek) kellett volna lennie, egy „Excelsior” című közgazdasági lap és egy detektívregény lapjai hullottak ki. Bales feleletésére megindult a vizsgálat. Érdekes, hogy a legutóbb kifosztott pénzeslevélben is az „Excelsior” és egy detektívregény lapjai voltak.

Emberáldozatot szedett az itéletidő Magyarországon

Budapest. Tegnap délelben Dévaványán hatalmas jégverés pusztított, amely több mint félórát tartott. A jégverés a természetben súlyos károkat okozott.

Eger városában és a környékén ugyancsak tegnap hatalmas vihar és jégverés volt. A vihar során a villám többször lecsapott és a villámcsapás emberáldozatot is követelt. Az egeri szőlőkben dolgozó munkások a vihar elől egy kolnába menekültek, ahová lecsapott a villám, minek következtében egy ember meghalt, három pedig súlyos égési sebeket szenvedett. Egy másik kolnába is lecsapott a villám és itt hét munkást sebesített meg súlyosan. Eger város egyes utcáit elöntötte a víz, néhol 50 centiméter magas volt a vízállás.

Az aradi Munkakamara olcsó kirándulása Lippaiüredre

Az aradi Munkakamara közli, hogy a „Munka és Jókodv” akció keretében a nyári hónapok folyamán több tanulmányi jellegű kirándulást rendez. Ezek közül az elsőt június 25-én, vasárnap bonyolítják le Lippaiüredre. A kirándulók a hajnali 5 óra 10 perckor induló villamossal utaznak el Aradról, míg a radnai állomásról az este 9 óra 15 perckor induló villamossal térnek vissza, mely 11 órakor érkezik Aradra. A radnai állomás és a Lippaiüred közötti utat a kirándulók gyalog teszik meg. A kiránduláson kizárólag a munkakamara tagjai vehetnek részt családjukkal, feleségükkel, gyermekeikkel együtt. Jelentkezni június 23-ig, péntekig lehet, naponta a munkakamaránál (Bul. Reg. Ferdinand 1—3, II. em.) déli 12 és 13.30, valamint délután 19 és 20 óra között. A jelentkezőknek munkakönyvet, mesterkönyvet, vagy pedig a magántisztviselők esetében szolgálati igazolványt kell felmutatniuk, ugyanezre pedig 20 leit kell fizetniük, ami az oda-vissza utazásra szóló jegy árának 50 százalékát képezi. A fennmaradó ötven százalékot a munkakamara fedezi. Ellátásról mindenki saját maga kell gondoskodni. A fűrdőben a kirándulók ötven százalék kedvezményben részesülnek. Így tehát a strandjegy 20 le helyett 10 leibe, míg a kádijegy 50 le helyett 25 leibe kerül.

Megvalósítja a városvezetőség a járdaburkolatok költségeinek áthárítását a háztulajdonosokra

Aradváros vezetősége az utburkolási szabályrendeletre való hivatkozással kedd délutánra értekezletre hívta össze a Romanilor-ut háztulajdonosait, hogy együttesen megbeszéljék az utburkolat rendbehozását. Ismeretes ugyanis, hogy az új városi szabályrendelet értelmében bizonyos esetekben az utburkolás költségeinek meghatározott részét, esetleg az egész összeget, a háztulajdonosokra háríthatja azzal az indoklással, hogy az utburkolat rendbehozása elsősorban a háztulajdonosok előnyét szolgálja.

A kedd délutánra összehívott értekezletnek kellett volna döntenie az utburkolat kérdésének részleteiről, valamint a hozzájárulás arányáról is. A város részéről Vlad Alexandru tábornok-polgármester és Leheneanu Emil főmérnök jelent meg, míg a 48 Romanilor-uti háztulajdonos közül 17-en képviselték magukat. A polgármester megállapította, hogy a gyűlés nem határozatképes. Ennek ellenére felkérte a városi főmérnököt, hogy ismertesse a megjelentekkel az utburkolási tervezetet. A főmérnök beszámolt arról, hogy a város elgondolása szerint három méter széles aszfalt gyalogjárót építenek a Romanilor-ut házai előtt és annak vastagsága hét centiméter lenne. A hozzávetőleges számítás szerint a gyalogjáró négyzetméterenként 250 leibe kerül és a határozatképes gyűlésnek majd azt kell eldöntenie, hogy a háztulajdonosok milyen arányban járulnak ehhez a költséghez.

A főmérnök után Vlad tábornok-polgármester szólalt fel és szövegezte azt a közömbösséget, amelyet egyes Romanilor-uti háztulajdonosok tanúsítottak az összehívott értekezlet iránt. A polgármester annak a reményének adott kifejezést, hogy a legközelebbi értekezleten a háztulajdonosok kellő számban jelennek meg, amely alkalommal azután részleteiben is megvitathatják az utburkolás körülményeit. Vlad tábornok-polgármester hangsúlyozta, hogy a város vezetősége békés tárgyalások útján óhajtja megoldani a járdaburkolat ügyét, abban az esetben azonban, ha az érdekelt háztulajdonosok a jövőben is hasonló közömbösséget tanúsítanak, a város vezetősége — mondotta a polgármester — érvényre juttatja a törvény által biztosított jogait és annak alapján oldja meg a járdaburkolat kérdését.

A legközelebbi értekezlet határidejét kellő időben az érdekelt tudomására hozzák.

Marlene Dietrich Londonba érkezett

Londonból jelentik: Marlene Dietrich, a világhírű filmsztár férje és 12 esztendő kisleánya társaságában a „Normandie” hajó fedélzetén Newyorkból Londonba érkezett. A filmsztárnő fogadta az újságírókat, akikkel közölte, hogy az angol fővárosból Párisba utazik és egyelőre ott telepszik le. Elmondotta még Marlene Dietrich, hogy az amerikai adóhivatal végrehajtói adóhátralék fejében lefoglalták közel százezer dolláros ékszereit. Az adóhátralék kifizetésére már megtette a szükséges intézkedéseket és ezért reménye van rá, hogy a hatalmas értéket képviselő ékszereit a közeljövőben ismét visszakapja.

— Elhunyt francia szobrászművész. Párisból jelentik: Jean Boucher, a hírneves francia szobrászművész tegnap Párisban 69 éves korában elhunyt.

— A hófehér fecsképár fiókái már rendes színűek. Budapestről írják: Kispeszt határában a birákások tanfájára sokan járnak megcsodálni egy természeti ritkaságot: egy hófehér fecsképárt. A fecskék a Hoffer Albert-ucca és Füzér-ucca keresztezésénél levő karám eresze alatt raktak fészket. Fiókáik már nem fehérek, hanem rendes színűek.

— Koszorúmegváltás. Özv. Sziráczy Gyuláné ravatalára szánt koszoru megváltására dr. Palágyi Jenő 250 leit adományozott az aradi ev. Szeretethez alapára.

— Az „Új Idők” legújabb száma. A lap gazdag tartalmából kiemelkedik Harsányi Zsolt finom, mély elbeszélése. Fekete István és Barabás Pál gazdag mesejü és poétikus hangulatu novellája, továbbá Hegedüs Ádám mulatságos, friss cikke s Ebeczki György és Kosáryné Réz Lola elmés és finom elmélkedése. Főth János könyvbíráta, Olbev Irén, Boross Sándor, Győri-Juhász Jenő stb. költeményei a művészi és időszéri képek egészítik ki a szépirodalmi részt, melyet a vidám s érdekes Ceruzajegyzetek, szerkesztői úzenetek s a többi hasznos és népszerű rovat tesz teljessé. Díjtalan mutatványszámot bárkinek küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-ut 16. Előfizetési díja negyedévre 200 le.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTARAK:
ANGEL gyógyszerész, Piața Catedralei 16.
(Tel.: 15—30.)
OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16
(Tel.: 14—80.)
KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsești 68. (Tel.: 14—70.)

SPORT KÖZLÖNY

Tizenöt vagy tizenhat csapattal rajtol az új kerületi elsőosztályú bajnokság

A végleges bajnoki táblázat

Az alkerületi elsőosztályú bajnokság küzdelmeiből az utolsó elmaradt mérkőzés is „véget ért” és pedig olyképpen, hogy a Gaiana lemondotta az Unirea elleni mérkőzését, amely így 3:0 gólaránnyal jutott a két bajnoki ponthoz. Tekintettel arra, hogy az Unirea Tricolor ellen 3:1 arányban elveszített bajnoki mérkőzésnek két pontját is megkapta 3:0 gólaránnyal, a csapat a negyedik helyre tört előre és megelőzte a tornászokat.

A Mica hatalmas fölényrel, öt tiszta ponttal nyerte a bajnokságot és a csapat most már véglegesen a B) ligába került fel. A mezőny így tizenkettőre csökkent és tekintettel arra, hogy a másodosztályú bajnokságban is csak alig egy pár csapat van, valószínűnek látszik az a terv, amelyet beavatott szövetségi körök hangoztatnak és amely szerint az elsőosztályú bajnokság létszá-

mát 15, vagy 16 csapatra emelik fel. Ebben az irányban a közeljövőben határozatot is hoz az aradi dísztrikt.

Az 1938—39. évi bajnokság végleges táblázata a következő:

1. Mica	24	21	-	3	125	18	42
2. Olimpia	24	17	3	4	81	38	37
3. Titanus	24	14	4	6	65	36	32
4. Unirea	24	11	4	9	49	45	26
5. ATE (SGA)	24	11	4	9	46	51	26
6. Astra	24	10	5	9	45	34	25
7. Tricolor	24	11	2	11	41	39	24
8. AAC (CAA)	24	11	1	12	46	43	23
9. Crisana	24	9	3	12	45	61	21
10. Intelegerea	24	9	2	13	38	50	20
11. Transilvania	24	6	2	16	35	66	14
12. Gaiana	24	3	6	15	18	107	12
13. Hakoah	24	2	5	17	29	75	9

Létrejött a megegyezés a Középeurópai Kupában

Julius 2-ig játszik le az első fordulót

Milano. A KK szűkebb bizottsága tegnap ülésére jött egybe és határozatot hozott, amely szerint az idei KK mérkőzések első fordulójának lebonyolítására július 2-ig haladékot engedélyez. Ez azért vált szükségessé, mert a Slavia—Beogradski mérkőzés Prágában nem volt lebonyolítható és így ennek a találkozónak az első része az eredeti sorostól eltérőleg nem Prágában, hanem Belgrádban kerül lebonyolításra. A hátralevő mérkőzések rész-

letes műsora tehát a következő:

Június 25: Ujpest—Ambrosiana Budapest, Bologna—Venus Bolognában és Beogradski—Slavia Belgrádban.

Július 1: Sparta—Ferencváros Prágában.

Július 3: Slavia—Beogradski Prágában.

A középdöntőre ezek szerint július 9—16-án, a döntőkre pedig július 23—30-án kerül majd sor.

Verelessen nyerte a Banatul a másodosztályú bajnokságot

A másodosztályú bajnokság küzdelmeiben öt csapat vett részt és pedig a Banatul, Vulturul, Fortuna, Sparta és AMRA s a bajnoki címet a Banatul vivta ki, amely ilyenformán idén felkerül az elsőosztályba. A bajnoki tabella a következő:

1. Banatul	8	7	1	-	20	1	15
2. Vulturul	8	3	3	2	10	9	9
3. Fortuna	8	4	1	3	9	10	9
4. Sparta	8	1	2	5	6	12	4
5. AMRA	8	-	3	5	5	18	3

A magyar bajnokság állása

1. Ujpest	26	20	4	2	107:26	44
2. Ferencváros	26	19	5	2	121:44	43
3. Hungária	26	18	5	3	74:32	41
4. Kispest	25	14	4	7	60:41	32
5. Szeged	26	12	7	7	58:42	31
6. Nemzeti	26	10	8	8	57:53	28
7. Phöbus	26	9	6	11	61:63	24
8. Budafok	24	8	7	9	40:49	23
9. Szolnok	25	10	3	12	43:56	23
10. Elektromos	26	7	7	12	45:51	21
11. Taxisok	26	7	6	13	62:70	20
12. Bocskai	26	4	5	17	33:80	13
13. Zuglói	26	2	5	19	31:97	9
14. SSE	26	3	2	21	28:116	8

O Megkezdődött a „Bucuresti-i Hónap” teniszmérkőzése. Bucurestiben kezdetét vette a „Bucuresti-i Hónap”-al kapcsolatosan lebonyolításra kerülő teniszverseny, amelynek első fordulójában Erős Géza kitűnő játék után csak minimális vereséget szenvedett Schmidttől. A főbb eredmények a következők: Caralulis—Coca 6:0, 6:0, Rurac—Sturza 6:1, 6:2, Erős—Grünwald 8:6, 6:2, Caralulis—Rurac 6:4, 6:4, Schmidtt—Erős 0:6, 7:5, 7:5.

O Felfüggesztették a Magyar Labdarúgó Szövetség és a Birótestület önkormányzatát. A magyar kormány tegnap rendeletet bocsájtott ki, amely szerint felfüggesztette a Testnevelési Tanács javaslatára az MLSZ és a BT önkormányzatát és Gldófalvy Pál dr. személyében miniszteri biztost delegált az intézmények élére. Magyar sportkörökben az intézkedéstől a magyar futballsport fejlődési folyamatának megindulását várják.

O Nagy birkozóversenyt rendez a Hercules. A Hercules klub vasárnap délután 4 órai kezdettel a Iosif Vulcan uccai iskola tornatermében nagy birkozóversenyt rendez, amelyen az egyesület teljes, új gardája szőnvegre lép. A Hercules edzéseit 25—30 fiatal birkozó látogatja a régi kiválóságokon kívül és ezeknek lesz az első erőpróbája a vasárnapi verseny. A versenyre a belépés díjtalan.

Az AAC (CAA) jubilaris tekeversenye

Az AAC (CAA) ezévbén ünnepli sportműködésének 40 éves évfordulóját. A negyven éves sportműködés tele van gyönyörű eredményekkel, kedves emlékekkel és e dicső múlttal semmivel sem jelentéktelenebb, színtelenebb a jelen. Ezt a tényt dokumentálja ez a jubilaris év, melynek folyamán az egyesület minden szakosztálya az év egy-egy kiemelkedő versenyét rendezi meg. A legfiatalabb szakosztálya, a fiatalosága dacára is kiváló eredményeket ért el — tekeosztály szombat és vasárnap rendezti meg ünnepléses keretek között jubilaris tekeversenyét, amelyre az aradi affiliált tekeegyesületek kivül Nagyvárad és Temesvár reprezentánsait is meghívták. Temesvárról a Rapid, Nagyváradról pedig a kerületi elnök által kijelölt csapat vesz részt a küzdelemben. A minden tekintetben érdekes és nívós lesz. Hiszünk, hogy az atléták tekézői ezuttal is újabb babérokkal fogják szaporítani az egyesület dicsőséges szerepléséről tanuskodó babérágát.

A jubilaris tekeverseny műsora a következő lesz: Június 24-én, szombaton este van az egyéni verseny startja, melyen valamennyi affiliált egyesület versenyzői indulhatnak. Díjazás: az egyesület jubilaris plakettje.

Június 25-én, vasárnap reggel 9 órai kezdettel az aradi affiliált tekéző egyesületek közötti csapatverseny a következő sorsolásban: Tricolor—Prietenii, Infrátirea AAC (CAA), majd a vesztesek és győztesek mérkőzése össze erejükét. A győztes az AAC (CAA) jubilaris ezüst plakettjét nyeri, míg a helyezettek emléklapoktól gaznák.

Délután 6 órakor a városok közötti csapatverseny kerül lebonyolításra a következő sorsolásban: nagyvárad—AAC (CAA), Rapid—AAC (CAA) Nagyvárad—Rapid. A legjobb eredményt elért csapat az AAC (CAA) nagy jubilaris I. plakettjét a helyezettek pedig ugyancsak a jubilaris plakett II. és III. díját nyerik.

O Három magyar versenyző nevezett be a bucaresti-i motorkerékpár versenyre. Bucuresti-i tudósítónk jelenti: A jövő vasárnap megtartandó bucaresti-i motorkerékpár és gépkocsi versenyre Döry Antal, Kozma András és Lukovecz Ferenc magyar motorkerékpárversenyzők is beneveztek.

Angol mérnök kísérlete a Davis-készülékkel

Londonból jelentik: Buckwill mérnök, a tengeralattjárók számára készült „Davis” mentőkészülékek szakértője, szerdán a Triton tengeralattjáró kísérleteket végez. A Triton ugyanolyan rendszerű búvárhajó, mint a Thetis volt. A mérnök a Triton belsejében a tenger alá merül és 40 méter mélységben, Davis-készülékkel felszerelve hagyja el a hajót. A japok, amelyek beszámolnak erről a kísérletről, megírják, hogy Buckwill mérnök 59 éves, de nem tudja visszatartani a kísérlettől, amelyről az a véleménye, hogy veszélytelen.

Érdekes jogi bonyodalom a dévai Fehér Kereszt-kávéház italmérési engedélye körül

Egy napig kávéház nélkül maradt Déva közönsége

Déváról jelentik: Pénteken este nagy feltűnést és érdeklődést kiváltó esemény történt Déván: a Fehérkereszt kávéház és étterem, valamint a hozzá tartozó falatozót bezárták.

A népszerű dévai kávéház szombat estig nem is nyitotta meg ajtaját a közönség előtt. Érdekes története van annak, hogy Déva város közönsége miért maradt egy napig kávéház nélkül.

A kávéház épülete a város tulajdona s magát a kávéházat Groza Péter dr. volt miniszter bérlte. Groza dr. — aki a bérletet 1938. júniusában kapta meg újra — az épületet egy bucaresti építésznel átépíttette s az üzemet albérlésben az Oberth-testvérekre ruházta.

A város és Groza dr. bérleti szerződésének volt egy kikötése, amely szerint a kávéház italmérési engedélyéről a város köteles gondoskodni. A város eleget is tett a vállalt kötelezettségnek, azonban egy új törvényrendelet megtiltotta, hogy jogi személyiségek italmérési engedélyhez jussanak.

A város már négy hónappal ezelőtt megtette a lépéseket az ügy rendezésére. Drágan Gheorghe dr. polgármesternek a belügyminisztériumban azt ajánlották, hogy a város vegye házikézelésbe a kávéházat, csakhogy ennek a tervnek akadályai volt a formások megoldása. A város június 17-én haladékot kért a minisztériumtól, de az albérlők félve a törvényes következményektől, pénteken este bezárták a kávéházat és a kávéházat bezárták.

Groza dr. szombaton érkezett haza s azonnal intézkedett a kávéház megnyitása és az új italmérési engedély megszerzése érdekében.

Kapaból!

Bucurestiben az atletikai liga nagyszabású atletikai versenyt rendezett, amelynek keretében Gh. Yost, a Viitorul Dacia versenyzője 688 cm.-re javította az országos távolugró rekordot. Ugvanezen a versenyen Havaletz 4484 cm.-t dobott diszkusszal.

A román uszósövetség meghívta a lengyel uszókát egy országok közötti mérkőzés lebonyolítására, amely — miután a lengyelek kedvező választ adtak — augusztus elején kerül lebonyolításra. Az uszómérkőzés vízipólóból és 4x200 méteres stafétából áll és a versenyt évente megrendezik.

A francia nemzetközi tenisz-bajnoki verseny férfi párosának elődöntőjében a francia Borotra—Brugnon-pár 4:6, 7:5, 4:6, 6:2, 6:2 arányban legyőzte a Gábory—Feret-kettőt.

A magyar nemzeti bajnokságban még két elmaradt mérkőzés van hátra és pedig csütörtökön a Kispest—Budafok, vasárnap pedig a Budafok—Szolnok mérkőzést bonyolítják le.

Vasárnap bonyolítják le Bucurestiben a Román Kupa hátralevő két elődöntőjét, amelynek során a CAMT a Sp. Studentesc ellen, a Rapid pedig az Unirea Tricolor ellen mérkőzik. Az új A) liga-lefolytások összecsapása régi A) divíziókkal, érdekes összehasonlításra ad alkalmat.

O Kolozsvári atlétika győzelme Budapestén. A KISOK atlétikai bajnokságain Bánffy István báró, a Kolozsvári AC Budapestén tanuló atlétája a rudgrást 360 cm.-es egyéni és KISOK-rekorddal nyerte meg.

Utazások

leiben fizelhető részvételi programmal a

New-yorki Nemzetközi Kiállításra

Beiratkozások:

HOLLAND-AMERIKA-LINIE

ARAD, str. Maresal Averescu 2. — Telefon: 18 50
TIMISOARA, str. Venetia 2. — Telefon: 39-89.
BUCURESTI, Cal. Victoriei 70. Et. I. — Tel. 4-41-65

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Együttműködés a Mezőgazdasági Kamara és a Promontorul szövetség között a megye gyümölcs- és bortermésének értékesítése érdekében

A Kamara épületében üzemeltetését bocsátanak a szövetség rendelkezésére

Az aradi Mezőgazdasági Kamara vezetőségének Birto'on Aurel elnöke alatt megtartott legutóbbi ülésén behatóan foglalkoztak Aradmegye gyümölcs-, szőlő- és borértékesítésének kérdésével. Már az aradmegyei Szőlészeti Szindikátus legutóbbi közgyűlésén felmerült ez a kérdés és már akkor leszögezték, hogy

feltétlenül szükségessé vált az együttműködés a Mezőgazdasági Kamara, valamint az aradi Promontorul szövetség között

a fenti termékek értékesítésének megszervezésének érdekében. A Kamara említett vezetőségi ülésén ezt az együttműködést most már hivatalos formában is elhatározták és úgy döntöttek, hogy

tervet dolgoznak ki egyrészt a gyümölcs-termés standardizálása végett, másrészt pedig az értékesítés megszervezésére vonatkozóan.

Elhatározta a vezetőség azt is, hogy a Mezőgazdasági Kamara épületében díjmentesen üzemeltetését bocsátanak a Promontorul szövetség rendelkezésére, ahol ez gyümölcsüzletet rendez be, ugyanakkor pedig *elártnak a város vezetőségénél annak érdekében, hogy megfelelő területet adjon a szövetségnek egy üvegből építendő díjlandó gyümölcspavillon emelésének céljaira.*

Egyidejűleg a Kamara a Promontorul szövetségnek 25 ezer lej szubvenciót szavazott meg. Ebből 10 ezer lejt az üzlet berendezésére, 15 ezer lejt pedig a pavillon költségeire fordítanak.

Rövidesen elkészül az a szabályzat, amelynek alapján a Mezőgazdasági Kamara és a Promontorul szövetség közötti együttműködést lefolytatják és amely egyben a megye gyümölcs- és borértékesítésének munkatervét is magában foglalja.

A kihitelezési viszonyok javulása miatt a gyárak csak 6 százalékot irhatnak le a kétes követelésekre

A pénzügyminisztérium felhívta a pénzügyigazgatóságok figyelmét arra, hogy az iparvállalatok ezidei adójának megállapításánál vegyék figyelembe a központi adóügyi bizottságnak a kétes követelések címén történő leírásokra vonatkozó döntését. Ez a döntés lényegében arra hivatkozik, hogy miután az elmúlt évben nem voltak lényeges változások a gazdasági életben, nem szükséges módosítani az amortizálásokról engedélyezett százalékvótát. A bizottság azt javasolta a minisztériumnak, hogy mindenféle leírásra összesen 15 százalékos kvótát engedélyezzen az adóköteles nyereségből, vagyis az adótörvény által megengedett max-

imumot. Ez a 15 százalék magában foglalja tehát úgy az ingatlan, mint az ingóvagyon értékében beállott csökkenés ellensúlyozására fordítható összegeket. Ugyanakkor a központi adóügyi bizottság a kétes követelések leírásával kapcsolatban azt a megállapítást teszi, hogy miután a mostani gazdasági viszonyok sokkal kedvezőbbek, mint a múltban, amennyiben a hitelező és adós viszonya között határozott javulás mutatkozik, vagyis a kihitelezett hiteleknel nagyobb a biztonság, a kétes követelések tartalékalapjára az iparvállalatok erre az évre 6 százalékot irhatnak le az adóköteles jövedelemből.

Nem engedi meg a posta, hogy a vállalatok maguk kézbesíthessék leveleiket

Kolozsvár. A posta újabb igen szigorúan értelmezi azt a kizárólagos jogát, amit a törvény bizottság számára. Így nemrégiben kifogást emelt az ellen, hogy a vállalatok saját utazóik után pénzbeszedést végeztesse és az így begyűjtött összeget a megbízott szállítsa haza.

Most pedig arról értesülünk, hogy a posta a legszigorúbban kívánja ellenőrizni, vajon a vállalatok nem küldik-e szét kézbesítő könyv kíséretében leveleiket. Amennyiben a posta ilyen esetről tudomást szerez, az illető vállalatokkal szemben kártérítési igényvel lép fel és egyben megtorlást követel.

Mindenestre különös az a túlságos „gondoskodás”, amellyel a posta állandóan újabb és újabb meglepetésekkel szolgál az adófizető közhatalosoknak. Soha eddig ilyen elgondolás nem érvényesült és nem hiszünk, hogy külföldön valahol is léteznék hasonló intézkedések. A gazdasági élet támogatására irányuló szándéknak semmi esetre sem lehet minősíteni a magánügyekbe való ilyen kíméletlen beavatkozást. Egészen bizonyos, hogy a posta ilyen természetű kezdeményezésével kapcsolatban megindult érdekképviseleti közbenjárás erre az új sérelemre is kiterjed és az országos mozgalom Bucurestben, illetékes helyen felhívja a figyelmet a közérdek szempontjaira.

— Női háztartási tanfolyamok. Az EMGE évenként több hathetes női háztartási tanfolyamot rendez mindazon községekben, amelyek az EMGE-t felkérlik arra, hogy a falusi asszonyok és lányok részére háztartási tanfolyamot rendezzen. A tanfolyam a háztartási tárgyain kívül állattenyésztésről, növénytermelésről, kertészetéről, baromfi- és sertésneveléséről, gyermeknevelés és egészségügyi kérdésekről ad bő tájékoztatást. A tanfolyam hallgatói részvételi díj fejében személyenként 500 lejt fizetnek. Részletes felvilágosítást késszeggel és díjtalanul nyújt az EMGE. Kolozsvár, Str. Regală 16. A tervek szerint ősszel Aradon is rendeznek ilyen tanfolyamot.

Azon állattenyésztők, akik állataikat nem a tenyésztési helyen adják el, kötelesek kereskedelmi adót fizetni

Több pénzügyigazgatóság kérésére a központi pénzügyi bizottság foglalkozott az 1939. április elsején életbelépett egvesadótörvénynek az állattenyésztők megadóztatására vonatkozó intézkedéseivel, melyeket egyes pénzügyi hatóságok félreértettek. A központi pénzügyi bizottság az ügyet foglalkozva, határozatában kimondotta, hogy a törvény értelmében 1939. április elsejétől kezdve az illetékes pénzügyi közegek kötelesek kereskedelmi adót kivetni mindazon gazdálkodókra, illetve állattenyésztőkre, akik állataikat nem a tenyésztési helyen, hanem máshol (piacokon, más városokban stb.) adják el.

— JUNIUS 30-ÁN KEZDŐDIK A NYÁRI VÁSÁR. A idei nyári vásár június 30-án kezdődik és július 4-ig tart. Június 30-án, az országos nagyvásár első napján állatvásár és kirakodó vásár lesz tartva. A kirakodó vásár első napján azonban csak helybéli árusok vehetnek részt, míg a vidékiek július elsejétől árusíthatnak a kirakodó vásártér területén. Július 2-án, vasárnap vásár nem tartható, míg júlián folytatódik a vásár, mely minden fejeződik be.

— Új iparengedélyek. A temesvári Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő bizottság a következő új iparengedélyek kiadását engedélyezte: Kyrrill Jordan-Angeliif vegyeskereskedés (Arad), Ioan Seracu eddigi export és importvállalatának működési körét kiterjesztette köz- és magánmunkákat végző vállalkozásra (Arad) Teodor Marin italmérés (Arad), Pavel Purdee vendéglő (Világos), Forró Zoltán vegyeskereskedés (Arad).

— A Wilhelm Scherg et Co. szövetgyár mérlege. A brassói Wilhelm Scherg et Co. brassói posztógyár most tette közzé az 1938-39. évi mérlegéről szóló jelentését. A március 31-ikén zárult mérleg szerinti vállalat 240 millió lei részvénytőke és 69,2 millió forinttel, illetve 46,3 millió lei tiszta nyereséget mutat ki. Ezzel a vállalat az 1937. évi nyereséget 8 millió lejjel meghaladta.

Palace Pensio

BUDAPEST,

VII., Károly király-ut 3/a

Telefon: 141-610, 141-620

Központi fűtés. 50 szoba. Minden kom ort.

(Hideg-meleg folyóvíz, központi fűtés, s.b.)

Francia és diétás konyha. — Szobák el-

látás nélkül is. — Idő szerű árak!

Felmentették a parasztmalmokat a forgalmi adó alól

Bucuresti. A kismalmok szövetsége eljárt a pénzügyminisztériumnál és kérte, hogy a parasztmalmokat mentse fel a kormány a kötelező forgalmi adó fizetése alól. A pénzügyminisztérium részben hozzájárult a kéréshez s elrendelte, hogy a jövőben azok a parasztmalmok sem kötelesek forgalmi adót fizetni, amelyek az őrlési díjat nem gabonában, hanem készpénzben fizették meg. A kötelező könyvvezetés alól való felmentés ügyében a minisztérium még nem adott határozott választ.

— A forgalmi adóra kötelezett ipari üzemek ellenőrzése. A forgalmi adó fizetésére kötelezett gyárak és ipari üzemek ellenőrzésének megkönnyítése érdekében a pénzügyminisztérium elrendelte, hogy minden ilyen vállalat köteles naponta vezetni és ellenőrző közegeknek bemutatni a következő üzleti könyveket: rakárkönyv, a nyersanyagoknak a raktárba történő beutalásáról szóló bók, a raktárból és a gyárból kivitt nyersanyagok kísérőjegyzékei, a napi termelési jegyzékek és a gyár termelési főkönyve. Ha ezeket a könyveket nem vezetik rendszeresen, vagy ha az ellenőrző közegek kívánságára nem mutatják be ezeket, valamint bármilyen más segédkönyveket és igazolmányokat, amelyek a törvény előír. a kincstári közegek kihágási jegyzőkönyveket vesznek fel az érdekelte cég ellen.

— Kimutatás készül az 1938-39-es pénzügyi évben őrölt búzáról és rozsról. A pénzügyminisztérium rendelkezése értelmében legkésőbb július 15-ig pontos kimutatást kell készíteni arról, hogy az 1938-39-es pénzügyi évben azon malmok, amelyek általánosan fizetnek, valamint az illeték alól mentesített malmok mennyi búzát és mennyi rozst őröltek. A kimutatásban fel kell tüntetni külön a megőrölt mennyiséget és külön az abból származott lisztet. Foglalkozik a rendelkezés a malmok által fizetendő forgalmi adó kérdésével is és megállapítja, hogy egyes malmok 1939. április elseje után sem a 0.30 leies, hanem a régi, 0.22 leies forgalmiadót fizették, a hadseregnek szállított liszt esetében pedig egyáltalán nem alkalmazták a 0.30 leies forgalmiadót. Mindezekre való tekintettel a minisztérium utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy az így előállított különbözőzeteket feltétlenül a legrövidebb időn belül hajtsák be.

Mélyen megtört szívvel, a számos rokon, ismerős és barátaiak nevében is tudatjuk a felejtethetlen jó gyermek, édes-apa, testvér, sógor és jóbarát

Lovassy Jenő

nyug. monopoli inspector

folvó évi június hó 20-án, életének 60-ik évében, rövid szenvedés után a Mindenható rendelkezéséhez képest történt gyors elhunytát.

Az Istenben boldogultnak földi maradványai június hó 22-én, d. u. 4 órakor fogtak az Eternitatea (felső) temetői gyászházba a rom. kath. egyház szertartásai szerint a helybeli Eternitatea (felső) temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő gyászmise áldozat az elhunytnak lelki üdvéért folvó hó 23-án, d. e. 9 órakor fog a helybeli főtiszt, Minorita atyák szentegyházában az egék Urának bemutatni.

Pihenése csendes, drága emléke áldott legven!

Arad, 1939, június hó 20.

A gyászoló Lovassy-, Schönborn-és Karácsonyi-család.

Necessarii lui Emeric Varga „STA-MARGARETA” prima cea mai mare întreprindere de înmormântări de gala, Arad, Str. Brătianu No. 4. (Palatul Minoritilor). Serviciul de noapte în curie.

Legújabb jelentéseink:

Huszonötévi kényszermunkára ítélték Bösörményi Emil dr. gyilkosát

Egyik büntársát 10 évi kényszermunkával, a másikat 2 évi börtönnel sújtották

Kolozsvárról telefonálja az Aradi Közlöny tudósítója a késő éjszakai órákban: A kolozsvári katonai törvényszék többszöri elhalasztás után, kedden este 8 órakor kezdte meg Bösörményi Emil dr. nagyváradi munkásvezér gyilkosai büntetésének tárgyalását. A katonai törvényszék először a tanukat hallgatta ki, közöttük Viga Ferenc nevű építőmunkást, aki akkor, amikor Bösörményi Emil dr.-t agyonlőtték az ügyvéd szobájában tartózkodott. Kihallgatták a vádlottakat is és Andor Nicolae, a gyilkosság elkövetője kijelentette, hogy senkisémet kényszerítette a gyilkosság elkövetésére és senkisémet segédkezett neki abban. A szobába, amelyben meggyilkolta Bösörményit, segítőtárs nélkül lépett be és a rendőrségen csupán azért vallott úgy, hogy Pop Ioan is segített neki, mert erre kényszerítették. Pop

Ioan és Lazar Ioan, a másik két vádlott, ártatlanságukat hangoztatták.

Este 9 órakor kezdte meg Barbu örnagy, ügyész a vádbeszédét, amelyben a vádlottak megbüntetését kérte, előre megfontolt szándékkal elkövetett politikai gyilkosság büntetésében és tiltott propaganda miatt. A három védő az enyhítő körülményeket sorolta fel. A katonai törvényszék éjszaka fél 12 órakor hirdette ítéletét, amelyben büntösnek mondotta ki a vádlottakat és Andor Nicolae 25 évi kényszermunkára, politikai jogainak 10 évre való felfüggesztésére és 5 ezer lei pénzbüntetésre, Pop Ioan 10 évi kényszermunkára, 10 évi jogvesztésre és 5000 lei pénzbüntetésre, Lazar Ioan 2 évi fogházra, 10 évi jogvesztésre és 4000 lei pénzbüntetésre ítélte el.

Feisal emir nyíltan kiállt a palesztinai arabok érdekében

London. Az arab világban nagy feltűnést keltett Feisal emir felhívása, amelyet az angol gvarmatyigyi miniszterhez intézett. Az emir rámutat arra, hogy amennyiben Anglia nem oldja meg gyorsan a palesztinai arabok ügyét, úgy Feisal emir és népe a palesztinai arabok mellé áll. A felhívásra az angol nagykövet utasítást kapott kormányától, hogy lépjen nyomban összeköttetésbe Feisal emirrel és személyesen vitassa meg vele a palesztinai kérdést.

Felrobbant egy angol óceán-repülőgép

Londonból jelentik: Az Imperial Air Ways légitársaság egyik óceán-repülőgépe, a „Commenow”, amelytől néhány nap múlva akartak átadni a forgalmat, felrobbant a rampshirei grófságban felrobbant és elégett. A robbanás következtében négy ember meghalt, egy eltűnt és egy ember súlyosan megsérült.

Eltűnt a nagy amerikai gyilkossági per tizenkét tanúja

Newyorkból jelentik: A New Jersey állambeli Portlee közelében egy erdő mélyén fához kötözött, teljesen elszenesedett férjholttestet találtak. A férfi személyazonosságát nem lehetett megállapítani. Valószínűnek tartják, hogy a Newyorkban készülő nagyszabású gangster-per egyik koronatanúját tették el

láb alól ezen a helyen és hogy a szerencsétlen embert elevenen elégették. Dewey államügyész ugyanis irtóhadjáratot indított az utóbbi időben a gangsterek ellen és ennek a hadjáratnak során a főügyész által előjegyzésbe vett tanúk közül tizenkettőnek nyomavestett.

Hungarista-per tárgyalását kezdte meg a budapesti törvényszék

Budapestről jelentik: A törvényszék ötös tanácsa kedden délelőtt tárgyalta az állami rend felforgatásával vádolt Mester István gázvári tisztviselő és hat társának bűnügyét. Mester István, aki az ügyben fővádlott, az állam rendjének erőszakos felforgatására irányuló tevékenységgel hat társa pedig titkos szervezkedéssel van vádolva. Valamennyien résztvettek az ugynevezett hungarista-mozgalomban. A szervezet tagjai belépéskor bucsulevelet írtak alá, amelyben köztölték szüleikkel, vagy hozzátartozóikkal, hogy öngyilkosságot követtek el. Ezt a levelet abban az esetben továbbították volna, ha a szervezet tagja árul

lett és az eskümintát értelmében végeznie kellett magával. A tárgyalás során az ügyész ismertette a szervezet esküszövegét, amely a következő volt:

— Esküszöm az élő Istenre, hogy Százasi vezérhez, míg élek, hű maradok, nem változtatok meg politikai álláspontomat és életem feladatának tekintem, hogy mindenben kövessék vezérem utasításait.

Az érdemi tárgyalás során elsőnek Mestert hallgatta ki a bíróság, aki tagadta a terhére rótt bűncselekményt és amikor elébe tárták a rendőrség és az ügyészség jegyzőkönyvét, ahol beismerő vallomást tett, valamennyi vallomását visszavonta. A többi vádlott is visszavonta vallomását. A tárgyalást szerdán folytatják.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, JUNIUS 21.

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, hanglemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Olasz és spanyol lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények, vizállásjelentés. 13:05: Svájci zene lemezek. 13:35: Felolvasás. 13:45: A zene folytatása. 14:10: Hírek. 14:30: Mandolin-ötös. 16: Xilofon lemezek. 15:10: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:02: Művészeti krónika. 19:17: Toscanini és Bruno Walter lemezek. 20:05: Dr. St. Irimescu előadása. 20:20: A rádiózenekar hangversenye. Régi román szerzők művei. 21:30: Iosif Prunner zongorázik. 22:05: Hírek. sportközlemények. 22:15: Zenei előadás. 23: Hírek. 23:15: Costica Tandin zenekara. 23:45: Hírek külföldre franciául, németül és olaszul.

Budapest I. 7:45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11:20: és 11:45: Felolvasás. 13:10: Szmirnov Szergej orosz balajkazenekara. 13:40: Hírek. 14:20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14:30: Veress Károly cigányzenekara. 15:30: Hírek. 18:15: A rádió diákfelórája. 17:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18:10: Walton: Szvit Hanglemez. 18:30: Széchenyi Magyarországára angol szemmel. Felolvasás. 19: A rádió szalonzenekara. 20: Rádió a rádióról. 20:15: Hírek. 20:25: Ország Tivadar hegedül, zongorakisérettel. 21: Egy párisi kis színházban. Hangjáték. 22:40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Új magyar zeneművek.

Budapest II. 20:30: A magyar nyelv szerelmese. Felolvasás. 21: Hírek. 21:20: Kováts Zoltán, az Operaház tagja énekel, zongorakisérettel. 21:50: A tenger mellék a magyar kulturában. Kardos Tibor dr. előadása. 22:25: Schubert: A-moll vonónégves. 29. mű. Hanglemez. 23: Időjárásjelentés.

CSÜTÖRTÖK, JUNIUS 22

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, hanglemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények, vizállásjelentés. 13:05: Petrica Motoiu zenekara. 13:35: Felolvasás. 13:45: A zene folytatása. 14:10: Hírek. 14:30: A zene folytatása. 15:10: Időjelzés, közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:02: Kulturális krónika. 19:17: Lemezek. 19:50: Gh. Oprescu tanár előadása. 20:05: Petre Munteanu énekel. 20:25: Dízöz-lemezek. 21: Szláv szimfonikus hangverseny lemezekről. 22: Hírek és sportközlemények. 22:15: A régi Bécs. Zenei előadás. 23: Victor Predescu zenekara. 23:30: Román adás Németország részére.

Budapest I. 7:45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11:20: és 11:45: Felolvasás. 13:10: Hanglemezek. 13:40: Hírek. 14:20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14:30: A rádió szalonzenekara. 15:30: Hírek. 17:15: Háztartási tanácsadó. 17:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18:10: Az Operaház zenekara. 19:35: A rádió külügyi negyedórája. 19:50: Mecseki-Reinprecht Rudolf jazz-számokat zongorázik. 20:15: Hírek. 20:25: Bálint Zoltán magyar nótákat énekel. 21:55: Debussy: Szonáta hárfára, fuvolára és mélyhegedűre. 22:40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Kiss Lajos cigányzenekara muzsikál.

APRÓHIRDETÉSEK

A. 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelézés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

50 ezer lei készpénzzel utazói, vagy bármilyen más megbízható állást keresek. Ajánlatokat „Kereskedő” jelgére a kiadóba. 2793

ALKALMAZÁST NYER

Masamódlány, prima munkaerő, állandó munkára felvétetik. Schön Anna káplaszalon, Str. Goldis 1.

Rendes mindenféle lányt keresek. Jólírózó előnyben. „Mignon” Bonbonerie. Str. Eminescu 1. 2795

Bejárónő elsejére felvétetik. Székely, Strada Eminescu 35., I. emelet.

Soffőr kerestetik, ki Stock-motorhoz is ért. Weissenburger, Arad, Bul. Carol I., 36. sz. 2791

LAKÁS

Törvényszéki villanegyedben háromszobás, összkomfortos kertes magánház augusztus 1-re kiadó. Bővebbet: Str. 1 Decembrie No. 15. 2745

Bul. Reg. Ferdinand 19. sz. alatt földszintes, négyszobás lakás kiadó. 2788

Kiadó egyszoba, konyhás lakás és külön egy szoba július 1-re. Str. Consistorului 42. 2729

Egyszoba, konyhás, féregmentes lakást keresek a belvárosban, vagy annak közelében. Cimeket a kiadóba kérek.

Kétszobás tiszta lakást keres nyugdíjas házaspár a Piata Catedralei környékén augusztus 1-re. Cimeket „Csendes lakó” jelgére a kiadóba kér. 2478

VÉTEL-ELADÁS

Acordon tangóharmonika, egész ui. eladó. Str. Goldis 12.

Koral kalszin eladó. Cim a kiadóban. 2789

Underwood írógép jó állapotban eladó Hammer Vilmos és Fia-cégnél, Piata Avram Iancu 5-6. 2725

Lynoleumot jó állapotban megvételre keresek. Cim: Hamp. Str. Căp. Ignat 23. 2780

ÜZLET

Kiadó

a Piata Avram Iancu-tér közelében, forgalmas helyen **henies és fűszerüzlelnök** alkalmas szép, nagy **üzlet-helyiség.** Cim a kiadóban.

KÜLÖNFÉLÉK

A külvárosban jóforgalmu pékség eladó. házzal együtt, vagy kiadó. Gazdálkodásra kiválóan alkalmas. Cim a kiadóban. 2792